

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja
za korisnike budžeta Republike Srpske
za period 01.01-31.12.2023. godine**

Broj: RV029-24

Banja Luka, 12.07.2024. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izvještaj o reviziji usklađenosti.....	4
	LISTA KORIŠĆENIH SKRAĆENICA	5
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	7
	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	8
IV	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	9
	1. Uvod.....	9
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja.....	10
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	11
	3.1. Uspostavljeni sistem internih kontrola	11
	3.2. Odgađanje plaćanja poreskog duga.....	14
	3.3. Primjena Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske.....	15
	3.4. Kompenzacioni fond Republike Srpske, Fond solidarnosti za obnovu Republike Srpske i Fond solidarnosti Republike Srpske	15
	3.5. Javne investicije.....	17
	4. Nabavke.....	18
	5. Priprema i donošenje budžeta	18
	6. Finansijski izvještaji	19
	6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta.....	20
	6.1.1. Prihodi i primici.....	21
	6.1.2. Rashodi i izdaci	25
	6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit).....	34
	6.1.4. Neto finansiranje.....	35
	6.1.5. Razlika u finansiranju	37
	6.2. Bilans uspjeha	38

6.2.1.	Prihodi	38
6.2.2.	Rashodi	38
6.2.3.	Finansijski rezultat	39
6.3.	Bilans stanja	39
6.3.1.	Aktiva	40
6.3.2.	Pasiva	51
6.3.3.	Vanbilansna evidencija	57
6.4.	Bilans novčanih tokova	57
6.5.	Vremenska neograničenost poslovanja	58
6.6.	Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	58
6.7.	Napomene uz finansijske izvještaje	58

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske za period 01.01-31.12.2023. godine koji obuhvata: Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i 02 i Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom, Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike Srpske istinito i objektivno prikazuje, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu Odgovornost revizora. Reviziju smo sprovedli u skladu sa ISSAI 130 - Etičkim kodeksom, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše revizijsko mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkama 3.5., 6.1.2.2., 6.1.2.5., 6.1.2.6., 6.1.2.9., 6.1.2.10. i 6.2.2.2. izvještaja:

Budžetski deficit tekućeg perioda iskazan u obrascu PIB 01 u iznosu od 257.864.343 KM je potrebno korigovati na više za 22.010.893 KM zbog manje iskazanih tekućih rashoda koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera (19.786.840 KM) i manje iskazanih izdataka za nefinansijsku imovinu (1.631.815 KM), datih transfera (300.000 KM) i doznaka na ime socijalne zaštite (292.238 KM).

Ukupan deficit iskazan u obrascu PIF u iznosu od 300.555.433 KM je potrebno korigovati na više za 22.209.469 KM, po osnovu manje iskazanog deficita u PIB-u 01 u iznosu od 22.010.893 KM i manje iskazanih tekućih rashoda na fondu 02 u iznosu od 198.576 KM.

Negativnu razliku u finansiranju u obrascu PIB 01 je potrebno korigovati na više za 22.010.893 KM, a u obrascu PIF za 22.209.469 KM zbog prethodno navedenih razlika u obrascu PIB 01 i manje iskazanih tekućih rashoda na fondu 02 u iznosu od 198.576 KM.

U Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2023. godine i Bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine iskazan negativan finansijski rezultat tekuće godine je potrebno korigovati na više za iznos od 592.238 KM po osnovu manje iskazanih datih transfera (300.000 KM) i doznaka na ime socijalne zaštite (292.238 KM).

Naprijed navedene korekcije u PIB-u, PIF-u, BU i BS su nastale zbog evidentiranja koja nisu vršena u skladu sa članom 81., 82., 90., 93. stav (2), 95., 96. stav (1,2 i 3), 100., 102., 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, a odnose se na iskazane tekuće rashode koji

zahtijevaju odliv novčanih sredstava u okviru obračunskih rashoda i po osnovu neiskazanih izdataka za nefinansijsku imovinu, transfera i doznaka na ime socijalne zaštite.

Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike Srpske, za godinu koja se završava na dan 31.12.2023. godine su objelodanjene informacije vezane za načelo stalnosti poslovanja uz pretpostavku da neće doći do diskontinuiteta u poslovanju Republike u budućnosti.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju, bila najznačajnija u vršenju revizije finansijskih izvještaja za godinu koja se završava na dan 31. decembar 2023. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu Osnov za mišljenje sa rezervom nema drugih pitanja koja treba objaviti u izvještaju o reviziji.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Ministar finansija Republike Srpske je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da li Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike Srpske kao cjelina, ne sadrži materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija sprovodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za

pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 12.07.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje

Uz reviziju Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske za 2023. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije prikazane u Konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju za korisnike budžeta Republike Srpske za 2023. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske za 2023. godinu, ministar finansija, je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u Konsolidovanom godišnjem finansijskom izvještaju za korisnike budžeta Republike Srpske za 2023. godinu, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje korisnika budžeta Republike Srpske obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje korisnika budžeta Republike Srpske.

Banja Luka, 12.07.2024. godine

Glavni revizor

Jovo Radukić, s.r.

LISTA KORIŠĆENIH SKRAĆENICA

BiH	Bosna i Hercegovina
EU	Evropska unija
GSR JS	Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske
Narodna skupština	Narodna skupština Republike Srpske
Vlada	Vlada Republike Srpske
IRB	Investiciono-razvojna banka Republike Srpske
Poreska uprava	Poreska uprava Republike Srpske
UIO BiH	Uprava za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine
Fond PIO	Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje Republike Srpske
JLS	Jedinice lokalne samouprave
RUGIPP	Republička uprava za geodetske i imovinsko-pravne poslove
Fond solidarnosti	Fond solidarnosti Republike Srpske
Kompenzacioni fond	Kompenzacioni fond Republike Srpske
MRS-JS	Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor
GKT	Glavna knjiga trezora
BS	Bilans stanja
BU	Bilans uspjeha
PIB	Periodični izvještaj o izvršenju budžeta
PIF	Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima
Opšti fond (01)	Računovodstveni fond koji predstavlja budžet u užem smislu
Fond (02)	Fond prihoda po posebnim propisima – za evidentiranje sredstava koja su propisima definisana za posebne svrhe i svih aktivnosti koje se finansiraju iz tih sredstava (npr. vlastiti prihodi budžetskih korisnika prema Zakonu o izvršenju budžeta)
Fond (03)	Fond grantova – za evidentiranje grantova budžetskih korisnika i svih aktivnosti koje se finansiraju iz tih sredstava, a koje nisu uključene u opšti fond
Fond (04)	Fond sredstava privatizacije i sukcesije – za evidentiranje sredstava i svih aktivnosti iz sredstava privatizacije i sukcesije
Fond (05)	Fond za posebne projekte – za evidentiranje sredstava namijenjenih posebnim projektima i svih aktivnosti na realizaciji odnosnih projekata koji nisu uključeni u opšti fond (npr. sredstva iz pristupnih fondova EU i slično)
JRT	Jedinstveni račun trezora Republike Srpske
CRHOV	Centralni registar hartija od vrijednosti

EIB	Evropska investiciona banka
EBRD	Evropska banka za obnovu i razvoj
MMF	Međunarodni monetarni fond
WB IBRD	Svjetska banka - Međunarodna banka za obnovu i razvoj
WB IDA	Svjetska banka - Međunarodna asocijacija za razvoj
CEB	Savjet evropske razvojne banke
OPEC	Fond za međunarodni razvoj
KFW	Kreditni zavod za obnovu i izgradnju
UKC	Univerzitetski klinički centar
PDV	Porez na dodatu vrijednost
SDR	Specijalna prava vučenja
APIF	Agencija za posredničke, informatičke i finansijske usluge
MLK	Multilateralna kompenzacija
SUFI	Sistem za upravljanje finansijskim informacijama
HOV	Hartije od vrijednosti
JU	Javna ustanova
MH	Mješoviti holding
JP	Javno preduzeće
KPZ	Kazneno popravni zavod
PJ	Privredne jedinice

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se ministru finansija da obezbijedi da se:

- 1) privremene situacije po projektima javnih investicija evidentiraju na izdacima za proizvedenu stalnu imovinu u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike,
- 2) aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja dugoročne finansijske imovine i dugoročnih razgraničenja koja se odnose na „deponovana sredstva stare devizne štednje” finaliziraju,
- 3) inteziviraju aktivnosti u vezi sa evidentiranjem potraživanja i obračunskih prihoda po osnovu nenaplaćenih novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka u poreskom knjigovodstvu skladu sa Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj, Uputstvom o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi) i ista priznaju u skladu sa članom 71. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i donesenim instrukcijama,
- 4) donese instrukcija za knjigovodstveno evidentiranje rashoda za usluge korišćenja mobilnih telefona u VPN mreži koji idu na teret zaposlenih po osnovu potrošnje iznad ograničenja,

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se Vladi Republike Srpske da obezbijedi da se:

- 1) postavljenje pomoćnika ministara i direktora u organima republičke uprave vrši u skladu sa članom 42. Zakona o državnim službenicima,
- 2) Odluka Vlade o određivanju prioriteta projekata sa raspodjelom sredstava i Prijedlog programa javnih investicija međusobno usklade, nosioci projekata određuju u skladu sa članom 4. Uredbe o pravilima za odabir, ocjenu i utvrđivanje prioriteta projekata javnih investicija u Republici Srpskoj, uspostave kontrolni mehanizmi praćenja utroška doznačenih sredstava nosiocima projekata u skladu sa članom 9. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i da se uspostave pomoćne evidencije za praćenje realizacije javnih investicija u skladu sa članom 12. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske,
- 3) donese Uredba o rasporedu i namjeni sredstava od troškova postupka prinudne naplate u skladu sa članom 122. Zakona o poreskom postupku Republike Srpske.

Preporučuje se Ministarstvu prosvjete i kulture da obezbijedi da se:

- 4) niže budžetske jedinice koje su u njegovoj nadležnosti obavijeste o iznosu odobrenih sredstava Rebalansom budžeta u skladu sa članom 35. stav (2) Zakona o budžetskom sistemu.

Preporučuje se Ministarstvu za naučnotehnološki razvoj i visoko obrazovanje da obezbijedi da se:

- 5) donese Uputstvo o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u ustanovama visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske kojim bi se bliže uredio način obračuna naknade za prevoz zaposlenih na posao i sa posla, kako je propisano članom 18. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske.

KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske,
- Zakon o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu,
- Odluka o usvajanju rebalansa budžeta za 2023. godinu,
- Dokument okvirnog budžeta (DOB) 2023-2025. godina,
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj,
- Zakon o odgođenom plaćanju poreskog duga,
- Uredba sa zakonskom snagom o Fondu solidarnosti za obnovu Republike Srpske,
- Uredba sa zakonskom snagom o Kompenzacionom fondu Republike Srpske,
- Zakon o fondu solidarnosti Republike Srpske,
- Uredba o načinu i postupku dodjele sredstava direktne podrške Fonda solidarnosti Republike Srpske za prevazilaženje posljedica izazvanih zaraznim bolestima životinja,
- Uredba o načinu i postupku dodjele sredstava direktne podrške Fonda solidarnosti Republike Srpske za sprovođenje mjera sprečavanja nastanka ili sanacije štetnih posljedica u oblasti vodoprivrede,
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama,
- Zakon o unutrašnjem dugu Republike Srpske,
- Zakon o investiranju javnih sredstava,
- Zakon o javnim nabavkama,
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske,
- Zakon o radu, član 26, 204. i 205,
- Zakon o državnim službenicima,
- Zakon o republičkoj upravi,
- Zakon o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske,
- Zakon o platama zaposlenih u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske,
- Zakon o platama zaposlenih u javnim službama Republike Srpske,
- Zakon o porezu na dohodak, glava I-IV, VI, X, XII i XIII,
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji, osposobljavanju i zapošljavanju invalida, član 26. i 27,
- Zakon o poreskom postupku Republike Srpske, član 122,
- Uredba o uslovima, postupku emisije i elementima primarnog tržišta trezorskih zapisa,
- Uredba o postupku izdavanja garancija u Republici Srpskoj,
- Odluka o usvajanju prijedloga programa javnih investicija Republike Srpske za period 2023-2025. godine,
- Odluka o određivanju prioriteta projekata iz programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta u 2023. godini, sa raspodjelom sredstava,
- Odluka o dugoročnom zaduživanju Republike Srpske za 2023. godinu,
- Odluka o kratkoročnom zaduživanju Republike Srpske emisijom trezorskih zapisa za 2023. godinu,
- Uredba o pravilima za odabir, ocjenu i utvrđivanje prioriteta projekata javnih investicija u Republici Srpskoj,
- Uputstvo o prikupljanju podataka i vođenju evidencija o ukupnom dugu i garancijama Republike Srpske,
- Odluka o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj,
- Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u organima uprave Republike Srpske,
- Pravilnik o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga.

IV IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike Srpske (u daljem tekstu: Konsolidovani izvještaj) u skladu sa članom 26. i 27. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 15/17 i 17/22) čine Bilans stanja, Bilans uspjeha, Izvještaj o promjenama neto imovine, Bilans novčanih tokova, Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i 02 (PIB), Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (PIF) i Napomene uz finansijski izvještaj sačinjene u skladu sa zahtjevima MRS-JS.

Konsolidovanim izvještajem za 2023. godinu obuhvaćeni su finansijski izvještaji korisnika budžeta Republike koji su uključeni u GKT, finansijski izvještaji korisnika budžeta Republike koji finansijske transakcije evidentiraju u njihovim glavnim knjigama (ovi korisnici posjeduju vlastite bankovne račune), podaci iz bilansa stanja drugih kontrolisanih entiteta javnog sektora i entiteta javnog sektora nad kojima postoji značajan uticaj. U GKT evidentirane su transakcije koje se odnose na pojedinačne korisnike budžeta Republike, a prema Odluci o usvajanju Rebalansa Budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/23) iz budžeta su finansirane i transakcije koje se odnose na spoljni i unutrašnji dug Republike Srpske, javne investicije i ostala budžetska potrošnja. Budžetski korisnici koji posjeduju vlastite bankovne račune i vode knjigovodstvo izdvojeno iz GKT su jedinice za implementaciju/koordinaciju ino-projekata (dio), Fond „Partner“, račun prinudne naplate u okviru Poreske uprave, račun posebnih namjena u okviru RUGilPP-a, republičke institucije kulture, predstavništva Republike Srpske u inostranstvu, Akademija nauka i umjetnosti Republike Srpske, JU „Andrićev institut“, JU „Vode Srpske“, Republička direkcija za promet naoružanja i vojne opreme, Turistička organizacija Republike Srpske i drugi budžetski korisnici.

Pri konsolidaciji obuhvaćeni su i podaci iz bilansa stanja drugih kontrolisanih entiteta javnog sektora, podaci iz vanbilansne evidencije JPŠ „Šume Republike Srpske“ (vrijednost šuma i šumskih puteva), posebnih evidencija JP „Putevi Republike Srpske“ (vrijednost puteva) i JP „Autoputevi Republike Srpske“ (vrijednost autoputeva), osnivački ulog u kapitalu IRB-e i fondova u njenoj nadležnosti (Fond za restituciju, Akcijski fond, Fond za upravljanje nekretninama, Fond za razvoj istočnog dijela Republike Srpske, Fond stanovanja, Fond za razvoj i zapošljavanje), ulaganja u preduzeća (uknjižavanje osnivačkog kapitala u preduzećima koja nisu privatizovana niti se vode u portfelju Akcijskog fonda), osnivački ulozi u ustanovama koje su uspostavljene zakonskim propisima Republike Srpske, a nemaju status budžetskog korisnika i ulaganja u kupovinu imovine preduzeća (uglavnom u stečaju).

Izrada Konsolidovanog izvještaja u nadležnosti je Ministarstva finansija Republike Srpske. Konsolidovani izvještaj sastavlja se na osnovu evidencija i objedinjavanja podataka iz pojedinačnih obrazaca budžetskih korisnika i predstavlja izvještaj za određeni nivo vlasti u Republici Srpskoj. Ministarstvo finansija Republike Srpske sačinjava i sveobuhvatni konsolidovani godišnji finansijski izvještaj korisnika budžeta (konsolidacija svih nivoa vlasti) uključujući opštine, gradove i fondove, koji nije predmet ove revizije.

Priprema, donošenje i izvršenje Budžeta Republike Srpske vrši se u skladu sa odredbama Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 121/12, 52/14, 103/15 i 15/16), Zakona o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22 i 99/23) i drugim zakonskim i podzakonskim aktima koji regulišu budžetsko poslovanje.

Zakonom o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 28/13 i 103/15), Zakonom o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20), Pravilnikom o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/16, 115/17, 118/18 i 97/23), Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 115/17 i 118/18), Pravilnikom o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i drugim podzakonskim aktima, uspostavljen je sistem evidentiranja i izvještavanja u okviru javne uprave.

Upravljanje sredstvima Budžeta Republike Srpske obavlja Ministarstvo finansija Republike Srpske preko JRT koji se sastoji od računa javnih prihoda, investicionih i transakcionih računa i računa za posebne namjene (otvorenih kod više domaćih banaka za pojedine budžetske korisnike). Investiranje slobodnih novčanih sredstava regulisano je Zakonom o investiranju javnih sredstava („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 97/04). Ministarstvo finansija Republike Srpske, takođe upravlja i sredstvima od privatizacije i sukcesije koja su posebno obuhvaćena preko escrow računa.

Revizija Konsolidovanog izvještaja obuhvata reviziju pojedinačnih finansijskih izvještaja za 2023. godinu Službe predsjednika Republike Srpske, Narodne skupštine Republike Srpske, Vijeća naroda, Generalnog sekretarijata Vlade Republike Srpske i svih ministarstava i finansijskih izvještaja drugih pojedinačnih korisnika budžeta Republike koji knjigovodstvene evidencije vode u okviru i van GKT.

Budžetski korisnici, javne ustanove i javna preduzeća pominjani u ovom izvještaju koji u svom nazivu sadrže i riječi „Republike Srpske“, pisani su skraćeno odnosno bez navođenja „Republike Srpske“. Nalazi revizije koji su međusobno povezani i navedeni u okviru više tačaka ovog izvještaja prezentovani su kroz navođenje tačaka u tekstu ili zagradi.

Za nalaze iz revizijskih izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske koji su navedeni u ovom izvještaju preporuke su date u pojedinačnim revizijskim izvještajima i nisu navedene u ovom izvještaju, osim preporuke date Ministarstvu prosvjete i kulture u vezi obavještavanja nižih budžetskih jedinica koje su u njegovoj nadležnosti o Rebalansu budžeta i Ministarstvu za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje u vezi donošenja Uputstva o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u ustanovama visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske, koje su date u ovom izvještaju.

Ministarstvo finansija je u zakonom propisanom roku dostavilo primjedbu na nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji. Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je sa dužnom pažnjom razmotrila primjedbu i ocijenila da je takvog karaktera da ista nema suštinski uticaj na nalaz, preporuke i dato mišljenje. Uz konačan izvještaj dostavljen je i odgovor na datu primjedbu.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italik slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Ministarstvo finansija je dostavilo odgovor o preduzetim aktivnostima radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u Izvještaju o provedenoj finansijskoj reviziji Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske za period 01.01-31.12.2022. godine u skladu sa članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 98/05 i 20/14), kao i izvještaj o provedenim preporukama. U navedenom izvještaju dato je sedam preporuka od čega su tri preporuke date za finansijske izvještaje i četiri preporuke za usklađenost.

Od tri preporuke koje su date za finansijske izvještaje, jedna preporuka nije aktuelna, a dvije su djelimično provedene. Preporuka koja se odnosi na usaglašavanje evidencija u glavnoj knjizi trezora i poslovnim knjigama JPŠ „Šume Republike Srpske“ a.d. Sokolac nije aktuelna, jer u 2023. godini nisu iskazane transakcije u vezi sa dobitima od prodaje zemljišta, a preporuka koja se odnosi na inteziviranje aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja dugoročne finansijske imovine i dugoročnih razgraničenja (tačka 6.3.1.10. izvještaja) je djelimično provedena. Preporuka koja se odnosi na evidentiranje potraživanja i obračunskih prihoda po osnovu nenaplaćenih novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka u poreskom knjigovodstvu (tačka 6.3.1.3. izvještaja) je djelimično provedena. Od četiri preporuke date za usklađenost djelimično je provedena jedna preporuka, a tri preporuke nisu provedene. Dio preporuke koji se odnosio na dodjelu sredstava iz Fonda solidarnosti za obnovu Republike Srpske je proveden, a dio preporuke koji se odnosio na dodjelu sredstava iz Kompenzacionog fonda i podnošenja godišnjih izvještaja o radu ova dva fonda nije proveden (tačka 3.4. izvještaja). Preporuka data Vladi Republike Srpske koja se odnosi na postavljenje pomoćnika ministara i direktora u organima republičke uprave (tačka 3.1. izvještaja), usklađivanje odluka Vlade Republike Srpske o određivanju prioriteta projekata sa raspodjelom sredstava sa Prijedlogom programa javnih investicija i uspostavljanje pomoćne evidencije za praćenje realizacije javnih investicija (tačka 3.5. izvještaja) i donošenje Uputstva o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u ustanovama visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske od strane Ministarstva za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje, nisu provedene.

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

3.1. Uspostavljeni sistem internih kontrola

Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17) propisani su način, metodologija, standardi i postupak uspostavljanja i sprovođenja finansijskog upravljanja i kontrole. Ministarstvo finansija vrši koordinaciju uspostavljanja i razvoja sistema internih finansijskih kontrola u javnom sektoru.

Zakonom o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 62/18) uređena su fiskalna pravila, mjere i procedure na osnovu kojih se uspostavlja fiskalni okvir, ograničava javna potrošnja, jača odgovornost za efikasno i efektivno korišćenje budžetskih sredstava, osniva Fiskalni savjet i jača sistem kontrola i nadzora. Izabrani Fiskalni savjet je nezavisan organ, odgovoran Narodnoj skupštini, ocjenjuje kredibilitet fiskalne politike sa aspekta utvrđenih fiskalnih pravila, mjera i procedura i tako obezbjeđuje transparentnost i odgovornost u njenom vođenju.

Pravilnikom o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike propisani su posebni principi, osnove, konvencije, pravila i prakse koje je usvojio entitet u pripremi i prezentaciji finansijskih izvještaja. Osnov za utvrđivanje računovodstvenih politika su MRS-JS objavljeni od Odbora za MRS-JS i Pravilnik o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Pravilnikom je predviđeno da za računovodstveni tretman transakcija, drugih događaja i stanja, za koje ne postoje posebni MRS-JS niti su obuhvaćeni ovim Pravilnikom, Ministarstvo finansija može donijeti obavezujuće instrukcije, a ukoliko nisu date obavezujuće instrukcije Ministarstva finansija, rukovodstvo budžetskih korisnika treba da koristi svoje rasuđivanje za primjenu i razradu računovodstvene politike, a na osnovu opšteprihvaćenih načela i principa.

Tokom provođenja finansijske revizije pojedinačnih budžetskih korisnika za 2023. godinu utvrđene su slabosti sistema internih kontrola u dijelu primjene pojedinih zakonskih i podzakonskih akata, donošenja internih akata u skladu sa propisima kojima se uređuje sistem internih finansijskih kontrola, oblasti zapošljavanja, službenih putovanja, popisa imovine i obaveza i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza, kontrole knjigovodstvene dokumentacije, a kako slijedi:

- Ministarstvo porodice, omladine i sporta, Ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo rada i boračko invalidske zaštite nisu sačinili registar rizika, a u Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite, Republičkoj direkciji za obnovu i izgradnju, Republičkoj upravi civilne zaštite, Agenciji za agrarna plaćanja, JU Tehnička škola Banja Luka, JU „Srednjoškolski centar Prijedor“ i JU Gimnazija Banja Luka nisu definisani ključni poslovni procesi, nije uspostavljena knjiga poslovnih procesa i nisu identifikovani i procijenjeni rizici, što nije u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16) i Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/17);
- zbog povećanog obima posla vršeno je zapošljavanje na određeno vrijeme na period duži od šest mjeseci u Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite, Ministarstvu porodice, omladine i sporta, Ministarstvu uprave i lokalne samouprave, Ministarstvu unutrašnjih poslova, Ministarstvu trgovine i turizma, Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove, Službi za zajedničke poslove, Ugostiteljskom servisu Vlade Republike Srpske, što nije u skladu sa članom 50. stav (3) tačka b) Zakona o državnim službenicima („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 118/08, 117/11, 37/12 i 57/16), a vršioći dužnosti postavljeni su na period duži od propisanog članom 42. stav (2) pomenutog Zakona u Republičkom sekretarijatu za raseljena lica i migracije, Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove, Centru za pružanje besplatne pravne pomoći, Republičkoj direkciji za obnovu i izgradnju i Republičkoj upravi civilne zaštite;
- u Ministarstvu rada i boračko-invalidske zaštite, Ministarstvu porodice, omladine i sporta, Republičkom sekretarijatu za raseljena lica i migracije, Ministarstvu privrede i preduzetništva, Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite, Ministarstvu energetike i rudarstva, Republičkoj direkciji za obnovu i izgradnju, JU Tehnička škola Banja Luka i JU Gimnazija Banja Luka zaključeni su ugovori o djelu za sistematizovane poslove suprotno članu 205. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/16, 66/18, 91/21, 119/21 i 112/23);
- u Ministarstvu uprave i lokalne samouprave zapošljavanje i popunjavanje upražnjenih radnih mjesta nije vršeno u skladu sa kadrovskim planom za tekuću godinu, u Ministarstvu trgovine i turizma izvršen je prijem dva pripravnika bez provođenja konkursne procedure, a u Republičkoj upravi za geodetske i imovinsko pravne poslove zaposlenici su zbog potreba posla ili povećanog obima poslova privremeno raspoređivani na druga radna mjesta na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 30., 62. stav (2) i 46. stav (1. i 2.) Zakona o državnim službenicima;
- kod Ministarstva prosvjete i kulture, na određenim putnim nalogima za službena putovanja u zemlji nije upisan cilj putovanja, datum podnošenja i potpis podnosioca izvještaja, kod Republičke uprave civilne zaštite putni nalozi ne sadrže potpis lica koje putuje, poslove koje lice obavlja, datum polaska i datum povratka ni registarski broj vozila, a kod Republičke direkcije za obnovu i izgradnju u pojedinim slučajevima za kraće međugradske relacije, nisu izdavani putni nalozi za zaposlene. Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite nije vršilo umanjenja troškova dnevnica za službena putovanja na kojima je obezbijeđena ishrana, a kod Poreske uprave dio putnih naloga za službena putovanja u inostranstvo ne sadrži vrijeme prelaska granice (u oba pravca) pa je obračun ino dnevnica vršen od časa polaska na službeno putovanje do

- časa povratka. Navedeno nije u skladu sa odredbama Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 57/21);
- Republička direkcija za obnovu i izgradnju, Republička uprava civilne zaštite, Agencija za agrarna plaćanja i Centar za pružanje besplatne pravne pomoći nisu primijenili sistem dvojnog potpisa koji podrazumijeva da nijedna obaveza ne može biti preuzeta ili izvršeno plaćanje bez potpisa rukovodioca subjekta i rukovodioca finansijske službe ili drugog ovlašćenog lica, a u Ministarstvu uprave i lokalne samouprave nije uspostavljeno adekvatno razdvajanje dužnosti kojim se sprečava da je jedno lice istovremeno odgovorno za odlučivanje, izvršenje, evidentiranje i kontrolu, što nije u skladu sa članom 9. stav (2 i 3) Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
  - u JU Medicinska škola Doboj, JU Tehnička škola Banja Luka, Republičkoj upravi civilne zaštite i Republičkoj direkciji za obnovu i izgradnju ulazne knjigovodstvene isprave (računi/fakture) nisu kontrolisane kako je propisano članom 9. stav (3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 78/20) i članu 5. stav (3) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, jer su podaci uneseni u poslovne knjige, a da prethodno nije u pisanom obliku potvrđeno da je ta isprava potpuna, istinita, računski tačna i da odražava suštinu poslovnog događaja na koji se odnosi (suštinska i formalna kontrola ispravnosti računa i druge prateće knjigovodstvene dokumentacije);
  - u Ministarstvu energetike i rudarstva, Republičkom sekretarijatu za raseljena lica i migracije i Republičkoj upravi civilne zaštite putni nalozi za vozila (PN4 obrazac) nisu popunjavani u skladu sa članom 7. Pravilnika o obrascu, sadržaju i načinu popunjavanja putnog naloga („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 74/17), jer ne sadrže podatke o vremenu polaska i dolaska, relaciji kretanja i pređenim kilometrima;
  - u Republičkoj upravi civilne zaštite i JU Medicinska škola Doboj glavna i pomoćna knjiga nefinansijske imovine nisu međusobno usaglašene, što nije u skladu sa članom 17. stav 3) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske kojim je propisano da se usklađivanje prometa i stanja pomoćnih knjiga sa prometom i stanjem u glavnoj knjizi, vrši kontinuirano, a najkasnije neposredno prije popisa imovine i obaveza, odnosno prije sačinjavanja finansijskih izvještaja;
  - Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje nije donijelo Uputstvo o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u ustanovama visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske kojim bi se bliže uredio način obračuna naknade za prevoz zaposlenih na posao i sa posla u oblasti visokog obrazovanja, kako je propisano članom 18. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske.

U skladu sa Rješenjima o imenovanju Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2023. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa imovine i obaveza na organizacionim kodovima koje Ministarstvo finansija vodi za potrebe sačinjavanja Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog nisu utvrđene neusklađenosti sa odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 45/16 i 113/21).

U izvještajima o provedenoj finansijskoj reviziji pojedinačnih budžetskih korisnika za 2023. godinu kod tri budžetska korisnika (Centar za pružanje besplatne pravne pomoći, Republička uprava civilne zaštite i JU Tehnička škola Banja Luka) utvrđene su

nepravilnosti kod provođenja popisa imovine i obaveza prema odredbama Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza koje su uticale na dato mišljenje o finansijskim izvještajima. U izvještajima o provedenoj finansijskoj reviziji kod četiri budžetska korisnika kroz preporuke je ukazano na utvrđene nepravilnosti koje nisu uticale na revizijsko mišljenje.

Detaljnija obrazloženja nedostataka sistema internih kontrola su navedena u pojedinačnim revizijskim izvještajima.

Na osnovu prethodno navedenog i u daljem tekstu izvještaja, sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se Vladi Republike Srpske da obezbijedi da se postavljenje pomoćnika ministara i direktora u organima republičke uprave vrši u skladu sa članom 42. stav (2) Zakona o državnim službenicima.

Preporučuje se Ministarstvu za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje da donese Uputstvo o načinu obračuna naknade troškova prevoza zaposlenih u ustanovama visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske kojim bi se bliže uredio način obračuna naknade za prevoz zaposlenih na posao i sa posla, kako je propisano članom 18. stav (1) tačka 2. Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti visokog obrazovanja i studentskog standarda Republike Srpske.

3.2. Odgađanje plaćanja poreskog duga

Prema Zakonu o odgođenom plaćanju poreskog duga – u daljem tekstu: Zakon („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 94/15 i 28/21) postupak odgađanja plaćanja poreskog duga se pokreće zahtjevom koji se podnosi Ministarstvu.

U 2023. godini Ministarstvu finansija je podneseno 266 zahtjeva za odgađanje plaćanja poreskog duga u iznosu od najmanje 271.598.357 KM, a od toga se 34 zahtjeva odnose na period 2021. i 2022. godine za dug u iznosu od najmanje 25.203.391 KM. Iz 2021. godine ostala su za rješavanje dva zahtjeva na iznos duga od najmanje 149.571 KM, a iz 2022. godine ostala su za rješavanje 32 zahtjeva na iznos duga od najmanje 25.053.820 KM. Pozitivno je riješeno 127 zahtjeva na ukupan dug od 374.079.038 KM. U istom periodu donesen je 71 zaključak o odbacivanju zahtjeva zbog neurednosti, neblagovremenosti ili obustavljanja postupka na zahtjev poreskog obveznika na prijavljeni iznos obaveza od 24.191.323 KM. Po osnovu 107 aktivnih rješenja Ministarstva finansija o odgodi plaćanja iz 2023. godine naplaćeno je 2.025.941 KM, a dospjele nenaplaćene obaveze po ovim rješenjima iznose 8.423.511 KM. Po osnovu 338 aktivnih rješenja (iz 2023. godine i ranijih godina) ukupno je naplaćeno u izvještajnom periodu 21.218.947 KM, a dospjeli nenaplaćeni dug iznosi 33.196.365 KM i ostatak duga iznosi 328.372.487 KM.

Osim toga, Poreska uprava je u toku 2023. godine donijela 33 rješenja o odgodi plaćanja poreskih obaveza na ukupan iznos duga od 586.113 KM, dok je u istom periodu ukinuto šest rješenja na iznos duga od 137.181 KM zbog nepridržavanja uslova i rokova od strane obveznika. Po osnovu 33 aktivna rješenja Poreske uprave o odgodi plaćanja iz 2023. godine naplaćeno je 105.621 KM, a dospjele nenaplaćene obaveze po ovim rješenjima iznose 6.986 KM. U izvještajnom periodu po osnovu 139 aktivnih rješenja i sporazuma po evidenciji Poreske uprave (iz 2023. godine i potpisanih ranijih godina) ukupno je naplaćeno 344.855 KM, a dospjeli nenaplaćeni dug iznosi 58.457 KM i ostatak duga iznosi 822.982 KM.

Poreska uprava evidentira rješenja u poreskom knjigovodstvu i prati izvršenje rješenja o odgođenom plaćanju koja primi od Ministarstva. Ukoliko se poreski dužnik ne pridržava

uslova i rokova iz rješenja Poreska uprava obavještava Ministarstvo, a ministar po službenoj dužnosti ukida rješenje. Pod istim uslovima nepridržavanja ukida se i rješenje koje je donio direktor Poreske uprave. Prema izvještaju Poreske uprave u 2023. godini Ministarstvo finansija je ukinulo 59 rješenja u iznosu od 40.228.296 KM zbog nepridržavanja rokova i uslova iz rješenja ili zbog zastare ili po zahtjevu poreskog obveznika.

3.3. Primjena Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske

Narodna skupština je donijela Odluku o dugoročnom zaduživanju Republike Srpske za 2023. godinu u maksimalnom iznosu do 1.080.000.000 KM („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22) prema kojoj je planiran priliv sredstava u Budžet Republike za 2023. godinu. Odlukom je definisana namjena sredstava od zaduživanja u skladu sa članom 14. Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21), načini obezbjeđenja sredstava i okvirni uslovi za dugoročno zaduživanje, kao i stanje ukupnog duga i javnog duga Republike Srpske na dan 30.09.2022. godine kao i ukupnog i javnog duga koji podliježe zakonskom ograničenju. Istovremeno, Narodna skupština je donijela odvojenu Odluku o kratkoročnom zaduživanju Republike Srpske emisijom trezorskih zapisa za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22), a sredstva će biti potrošena za namjene propisane članom 13. Zakona (privremeno finansiranje deficita proizašlog iz gotovinskog toka, finansiranje prenesenih obaveza i budžetske rezerve). Zaduzivanje po osnovu emitovanih trezorskih zapisa tokom budžetske godine može se vršiti u skladu sa kriterijumima koji se odnose na stanje duga (najviše do 8% redovnih prihoda ostvarenih u prethodnoj fiskalnoj godini), kamatnu stopu za zaduzivanje emisijom trezorskih zapisa koja može biti maksimalno relevantni euribor + 1,5% (ukoliko je relevantni euribor negativan pri utvrđivanju maksimalnog iznosa kamatne stope računace se da iznosi 0%) i rok dospijeca trezorskih zapisa koji može biti najduže do godinu dana. U toku 2023. godine izvršeno je devet emisija trezorskih zapisa ukupne nominalne vrijednosti 175 miliona KM.

Narodna skupština donijela je Odluku kojom se odobrava izdavanje garancija Republike Srpske za kreditna zaduzenja u 2023. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22) do iznosa od 500 miliona KM, s tim da ukupna izloženost Republike Srpske po izdatim garancijama ne može biti veća od 15% BDP-a u 2023. godini. Vlada je u 2023. godini donijela 12 odluka o davanju saglasnosti za izdavanje garancija Republike Srpske, dok je izdato 13 garancija Republike Srpske ukupne vrijednosti od 148,66 miliona KM. Donesena je i jedna izmjena Odluke o davanju saglasnosti za izdavanje garancija za zaduzenje Republike Srpske u 2023. godini (povećan je period otplate). Stanje duga po osnovu kreditnih zaduzenja za koje je Vlada izdala garancije sa 31.12.2023. godine iznosi 813 miliona KM.

Rebalansom budžeta su planirani ukupni primici po osnovu dugoročnog i kratkoročnog zaduzivanja (na fondu 01) u iznosu od 1.16 milijardi KM. Primici od zaduzivanja ostvareni su u 2023. godini u iznosu od 806.8 miliona KM.

3.4. Kompenzacioni fond Republike Srpske, Fond solidarnosti za obnovu Republike Srpske i Fond solidarnosti Republike Srpske

Kompenzacioni fond, Fond solidarnosti za obnovu Republike Srpske i Fond solidarnosti Republike Srpske su posebne organizacione jedinice u budžetu Republike, a poslovne transakcije se evidentiraju u okviru računovodstvenog fonda (05). Transakcije su u cjelosti u GKT, a finansijsko poslovanje se obavlja preko JRT.

Donošenjem Zakona o fondu solidarnosti Republike Srpske u oktobru 2023. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 90/23) prestale su da važe Uredba sa

zakonskom snagom o Fondu solidarnosti za obnovu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 37/20, 53/20 i 90/21) i Uredba sa zakonskom snagom o Kompenzacionom fondu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 46/20, 53/20 i 90/21). Novoosnovani Fond solidarnosti preuzeo je sva prava i obaveze Kompenzacionog fonda i Fonda solidarnosti za obnovu Republike Srpske koji su prestali da postoje.

Prema odredbama donesenog Zakona, osnovi cilj Fonda solidarnosti je pružanje pomoći na načelima solidarnosti usljed elementarnih nepogoda, prirodnih, tehničko – tehnoloških i ekoloških katastrofa, zarazne bolesti ljudi i životinja, ozbiljnih poremećaja na tržištu i svih drugih nepredviđenih događaja čije nastupanje, kao i posljedice se ne mogu predvidjeti. Fond solidarnosti ima svojstvo pravnog lica sa javnim ovlaštenjima, kao i račun otvoren kod poslovne banke. Organ upravljanja Fonda solidarnosti je Upravni odbor. Administrativno – tehničke poslove za potrebe Fonda solidarnosti obavlja koordinator upravnog odbora Fonda solidarnosti u saradnji sa Generalnim sekretarijatom Vlade i uz podršku resornih ministarstava. Korisnici sredstava Fonda solidarnosti su fizička lica (građani), preduzetnici, privredna društva, ostala pravna lica (javne ustanove, udruženja, fondovi, fondacije i slično) i institucije Republike Srpske, a izuzetno korisnici sredstava pod posebnim uslovima propisanim zakonom mogu biti i jedinice lokalne samouprave. Sredstva za pružanje pomoći radi ostvarenja cilja Fonda solidarnosti se obezbjeđuju iz budžetskih sredstava Republike Srpske, domaćih i inostranih zajmova ili kredita, domaćih i inostranih donacija, prihoda od igara na sreću, sredstava ostvarenih prodajom imovine stečene izvršenjem krivičnih djela, posebnog doprinosa za solidarnost (u skladu sa posebnim propisom) i drugih sredstava u skladu sa posebnim propisima, a dodjeljuju se za naknadu štete i pružanje direktne podrške korisnicima sredstava. Uslovi, način dodjele, korisnici, obim, kriterijumi i druga pitanja od značaja za provođenje postupka direktne podrške propisani su članom 7., 9., 10. i 12. navedenog Zakona.

Ukupno izvršenje računovodstvenog fonda (05) odnosno Fonda solidarnosti za period 17.10-31.12.2023. godine iznosi 7.546.124 KM, a najvećim dijelom se odnosi na subvencije subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva kao sredstva direktne podrške za prevazilaženje posljedica izazvanih zaraznim bolestima životinja - afrička kuga svinja u skladu sa Uredbom o načinu i postupku dodjele sredstava direktne podrške Fonda solidarnosti Republike Srpske za prevazilaženje posljedica izazvanih zaraznim bolestima životinja („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 100/23) u iznosu od 5.999.755 KM i trasnferu unutar iste jedinice vlasti JU „Vode Srpske“ Bijeljina kao sredstvo direktne podrške za hitnu sanaciju vodoprivrednih objekata odbrane od poplava, u skladu sa Uredbom o načinu i postupku dodjele sredstava direktne podrške Fonda solidarnosti Republike Srpske za sprovođenje mjera sprečavanja nastanka ili sanacije štetnih posljedica u oblasti vodoprivrede („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 107/23) u iznosu od 1.500.000 KM.

Ukupno izvršenje računovodstvenog fonda (05) po osnovu Kompenzacionog fonda iznosi 15.565.792 KM, a Fonda solidarnosti za obnovu Republike Srpske 16.336 KM. Iz Kompenzacionog fonda u toku 2023. godine isplaćeno je zdravstvenom sektoru (557.000 KM), sektoru privrede (651.412 KM), sektoru turizma (509.251 KM), za sanaciju štete i sprovođenje mjera suzbijanja afričke kuge svinja (7.426.366 KM), drvoprerađivačkom sektoru (545.883 KM), interventne nabavke (717.867 KM), JU Zavod za zapošljavanje (2.000.000 KM) i pomoć opštinama Bratunac (750.000 KM), Foča (300.000 KM), Berkovići (200.000 KM), Milići (300.000 KM), Novi Grad (787.424 KM), Petrovac (90.000 KM) i Gradu Trebinje (500.000 KM) i JU Nacionalni park „Sutjeska“ Tjentište (230.589 KM). Izvršenje Fonda solidarnosti za obnovu Republike Srpske se odnosi na povrat i preknjižavanje više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda za 2023. godinu po zapisnicima Poreske uprave.

Prilikom odobravanja sredstava iz Kompenzacionog fonda nisu bili ispunjeni uslovi za dodjelu istih privrednom društvu „Zvornik stan“ a.d. Zvornik (650.000 KM) i opštinama Bratunac (750.000 KM), Foča (300.000 KM), Milići (300.000 KM), Novi Grad (787.424 KM) i Gradu Trebinje (500.000 KM) u pogledu svrhe, načina dodjele i korisnika sredstava, propisanih članom 2. stav (1 i 2) i 9. Uredbe sa zakonskom snagom o Kompenzacionom fondu Republike Srpske.

U skladu sa članom 10. Uredbe sa zakonskom snagom o Kompenzacionom fondu Republike Srpske i članom 10. stav (2) Uredbe sa zakonskom snagom o Fondu solidarnosti za obnovu Republike Srpske, Vlada podnosi godišnji izvještaj o radu Kompenzacionog fonda i Fonda solidarnosti. Do datuma izrade ovog izvještaja, Vlada nije podnijela na razmatranje i usvajanje godišnje izvještaje o radu ova dva fonda Narodnoj skupštini.

S obzirom da su donošenjem Zakona o fondu solidarnosti Republike Srpske prestali postojati Kompenzacioni fond i Fond solidarnosti za obnovu Republike Srpske, nije data preporuka u vezi sa utvrđenim nepravilnostima u radu ova dva fonda.

3.5. Javne investicije

U skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu Republike Srpske, javne investicije su dio planiranih sredstava budžeta koji se ne raspoređuje unaprijed, već na osnovu posebnih odluka Vlade, a podrazumijevaju ulaganja u značajno povećanje vrijednosti nefinansijske imovine kroz sticanje infrastrukture opšteg značaja, lokalne infrastrukture, građevinskih objekata, zemljišta i opreme. Odlukom o usvajanju budžeta za 2023. godinu odobren je budžetski okvir za javne investicije u iznosu od 70.000.000 KM, a Rebalansom Budžeta odobren je budžetski okvir u iznosu od 88.350.300 KM. Vlada je donijela Odluku o određivanju prioritetnih projekata iz programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta u 2023. godini sa raspodjelom sredstava i 10 izmjena navedene odluke, a posljednjom Odlukom od 28.12.2023. godine, se dodjeljuju sredstva u iznosu od 91.017.990. KM za finansiranje 24 projekata. Vlada je na sjednici 09.12.2021. godine donijela Rješenje o imenovanju Komisije za utvrđivanje prioriteta javnih investicija („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 113/21). Komisija je utvrdila Jedinственu listu prioritetnih projekata (ministarstava/institucija) koja je sastavni dio Prijedloga programa javnih investicija Republike Srpske za period 2023-2025. godine.

Odluka Vlade o određivanju prioritetnih projekata iz programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta u 2023. godini sa raspodjelom sredstava nije usklađena sa usvojenim Prijedlogom programa javnih investicija Republike Srpske za period 2023-2025. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 18/23). Veći dio projekata određenih odlukom nije obuhvaćen navedenim programom, a određeni nosioci projekata nisu predlagači projekata kako je propisano članom 4. Uredbe o pravilima za odabir, ocjenu i utvrđivanje prioriteta projekata javnih investicija u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 66/16). Projekti su realizovani kroz direktna plaćanja izabranim dobavljačima/izvođačima radova ili prenosom sredstava na račune nosilaca projekata uz obavezu dostavljanja izvještaja/pravdanja o utrošku sredstava. Pomoćna evidencija o javnim investicijama koja se vodi u „excel“ tabelama ne obezbjeđuje u potpunosti kontrolu i ispravnost unesenih podataka i njihovo adekvatno korišćenje i otežava praćenje realizacije javnih investicija, što nije u skladu sa članom 12. stav (5) Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske. Za sredstva koja se doznacavaju nosiocima projekata nisu uspostavljeni adekvatni kontrolni mehanizmi praćenja namjenskog utroška sredstava, pa u 2023. godini za određene finansirane projekte nije dostavljena dokumentacija o utrošku sredstava, što nije u skladu sa članom 9. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 91/16).

Za direktna plaćanja izabranim dobavljačima/izvođačima radova evidentiran je iznos od 43,6 miliona KM, a rezervisana su sredstva u iznosu od 1,5 miliona KM. Na račune nosilaca projekta preneseno je 45,8 miliona KM. U toku godine dostavljena je dokumentacija o utrošku sredstava u ukupnom iznosu od 61,5 milion KM (od kojih se 19,7 miliona KM odnosi na sredstav koja su doznačena nosiocima projekata), dok za ostatak sredstava za koji nije dostavljena dokumentacija o utrošku sredstava, Ministarstvo finansija redovno dostavlja urgencije nosiocima projekata. Izvršenje budžeta javnih investicija na dan 31.12.2023. godine iznosi 90.835.716 KM. Za koje se nisu dostavili izvještaji.

Revizijom je utvrđeno da dio osme privremene situacije u iznosu od 1.085.826 KM po osnovu projekta iz javnih investicija „Rekonstrukcija objekta Rektorata Univerziteta u Istočnom Sarajevu i Muzičke akademije Univerziteta u Istočnom Sarajevu“ nije iskazan na izdacima za proizvedenu stalnu imovinu, što nije u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Za navedeni iznos manje je iskazano izvršenje budžeta javnih investicija i budžetski deficit (tačka 6.1.3. izvještaja).

Preporučuje se Vladi Republike Srpske da obezbijedi da se:

- **Odluka o određivanju prioriternih projekata sa raspodjelom sredstava i Prijedlog programa javnih investicija međusobno usklade,**
- **nosioци projekata određuju u skladu sa članom 4. Uredbe o pravilima za odabir, ocjenu i utvrđivanje prioriteta projekata javnih investicija u Republici Srpskoj,**
- **uspostave kontrolni mehanizmi praćenja utroška doznačenih sredstava nosiocima projekata u skladu sa članom 9. Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske i**
- **uspostave pomoćne evidencije za praćenje realizacije javnih investicija u skladu sa članom 12. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.**

Preporučuje se Ministarstvu finansija da obezbijedi da se privremene situacije po projektima javnih investicija evidentiraju na izdacima za proizvedenu stalnu imovinu u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

4. Nabavke

U izvještajima o provedenoj finansijskoj reviziji pojedinačnih budžetskih korisnika za 2023. godinu kod sedam budžetskih korisnika (Ministarstvo porodice, omladine i sporta, Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite, Ministarstvo unutrašnjih poslova, Poreska uprava, JU Tehnička škola Banja Luka, JU Gimnazija Banja Luka i Republička uprava civilne zaštite) su utvrđene nepravilnosti u primjeni Zakona o javnim nabavkama koje su uticale na dato mišljenje o usklađenosti.

U izvještajima o provedenoj finansijskoj reviziji kod osam budžetskih korisnika kroz preporuke je ukazano na utvrđene nepravilnosti koje nisu uticale na revizijsko mišljenje.

5. Priprema i donošenje budžeta

Prema Zakonu o budžetskom sistemu Republike Srpske i Metodologiji planiranja budžeta priprema i izrada budžeta se zasniva na Dokumentu okvirnog budžeta (u daljem tekstu: DOB) koji sadrži makroekonomske projekcije i prognoze budžetskih sredstava i izdataka za sljedeću godinu i naredne dvije fiskalne godine kojem prethodi dostavljanje Budžetske instrukcije broj 1 i usvojeni Globalni okvir fiskalnog bilansa i politika.

Budžetskom instrukcijom broj 2 data su uputstva za pripremu zahtjeva budžetskih korisnika, koji predstavljaju procjenu redovnih stavki i prijedloge nove visokoprioritetne potrošnje u skladu sa DOB-om.

Odlukom o usvajanju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 112/22) planirana budžetska sredstva i budžetski rashodi i izdaci na fondu 01 iznose 5.383.000.000 KM i 259.182.000 KM na fondu 02. Zahtjevi budžetskih korisnika iznosili su 5.603.350.700 KM i viši su za 620.897.900 KM u odnosu na početna budžetska ograničenja.

Odlukom o usvajanju Rebalansa Budžeta za 2023. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 99/23) planirana budžetska sredstva i budžetski rashodi i izdaci na fondu 01 iznose 5.523.000.000 KM, a na fondu 02 iznose 276.718.800 KM. Planirani su budžetski prihodi u iznosu od 4.221.983.600 KM na fondu 01 i 177.618.500 KM na fondu 02, primici od nefinansijske imovine 1.171.700 KM na fondu 01 i 4.855.600 KM na fondu 02, primici od finansijske imovine 98.696.300 KM na fondu 01 i 100.000 KM na fondu 02, primici od zaduživanja 1.161.517.900 KM na fondu 01 i ostali primici 39.630.500 KM na fondu 01 i 56.112.000 KM na fondu 02 i raspodjela suficita iz ranijeg perioda na fondu 02 (38.032.700 KM). Planirani su budžetski rashodi u iznosu od 4.295.890.100 KM na fondu 01 i 176.722.400 KM na fondu 02, izdaci za nefinansijsku imovinu 182.647.300 KM na fondu 01 i 17.889.000 KM na fondu 02, izdaci za finansijsku imovinu 1.211.300 KM na fondu 01, izdaci za otplatu dugova 988.296.700 KM na fondu 01 i 1.000 KM na fondu 02 i ostali izdaci 54.954.600 KM na fondu 01 i 82.106.400 KM na fondu 02.

Nakon usvojenog Rebalansa budžeta za 2023. godinu, Ministarstvo prosvjete i kulture nije obavijestilo niže budžetske jedinice koje su u njegovoj nadležnosti o iznosu odobrenih sredstava u skladu sa članom 35. stav (2) Zakona o budžetskom sistemu.

U toku 2023. godine izvršeno je 1017 dozvoljenih realokacija u iznosu od 178.563.108 KM, od kojih 405 u iznosu od 31.158.982 KM nakon Rebalansa budžeta.

Preporučuje se Ministarstvu prosvjete i kulture da obezbijedi da se niže budžetske jedinice koje su u njegovoj nadležnosti obavijeste o iznosu odobrenih sredstava Rebalansom budžeta u skladu sa članom 35. stav (2) Zakona o budžetskom sistemu.

6. Finansijski izvještaji

Konsolidovanim izvještajem obuhvaćeni su finansijski izvještaji korisnika budžeta Republike koji su uključeni u GKT Republike, finansijski izvještaji korisnika budžeta koji svoje transakcije evidentiraju u svojim poslovnim knjigama izvan GKT, te podaci iz bilansa stanja drugih kontrolisanih entiteta javnog sektora nad kojim postoji značajan uticaj.

Prema usvojenim pravilima i principima konsolidacije godišnjih finansijskih izvještaja za korisnike budžeta, prilikom izrade Konsolidovanog izvještaja predmet obavezne eliminacije su dijelovi imovine, obaveza, izvora, rashoda, prihoda, primitaka i izdataka koji proističu iz međusobnih transakcija i odnosa.

Prema članu 27. i 49. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika sačinjeni su obrasci Konsolidovanog izvještaja Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i fondu 02 (obrazac PIB 01 i PIB 02), Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima od 01 do 05 (obrazac PIF), Bilans stanja (obrazac BS), Bilans uspjeha (obrazac BU), Bilans novčanih tokova (obrazac BNT), Izvještaj o promjenama neto imovine i Napomene uz finansijski izvještaj. Ministarstvo finansija je izvršilo ispravke materijalno značajnih grešaka u skladu sa članom 115. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 3 - Računovodstvene politike,

promjene računovodstvenih procjena i greške, paragraf 46 i 47. Izvršene su korekcije uporednih podataka u koloni „prethodna godina“ u obrascu PIB, PIF, BS i BU. Neto efekat korekcija usljed ispravke materijalno značajnih grešaka na prihode i primitke prethodne godine je 15.306 KM i na rashode i izdatke 356.459 KM (obrazac PIF). Ukupni efekat izvršenih korekcija uporednih podataka u BU je umanjeње finansijskog rezultata prethodne (2022. godine) za 567.443 KM. Najznačajnije korekcije prethodnog prezentovanog perioda u BS navedene su u tački 6.3. ovog izvještaja. Ministarstvo finansija je ispravke materijalno značajnih grešaka, u skladu sa paragrafom 54 MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške objelodanilo u Napomenama uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike Budžeta Republike Srpske za period 01.01-31.12.2023. godine. Vlada je u skladu sa članom 46. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske podnijela pomenuti izvještaj Narodnoj skupštini. U izvještaju koji je dostavljen Narodnoj skupštini na usvajanje prezentovani su korigovani podaci za prethodni period.

Narodna skupština je 09.07.2024. godine usvojila Konsolidovani izvještaj o izvršenju Budžeta Republike Srpske za period 01.01-31.12.2023. godine.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Republike Srpske za period 01.01-31.12.2023. godine iskazano je u obrascima PIB 01, PIB 02 i PIF.

U PIB-u 01 su iskazani uporedni pregledi planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda (osim prihoda i rashoda obračunskog karaktera) i primitaka i izdataka u izvještajnom periodu iskazanih na fondu (01). Podaci u PIB-u 01 su u potpunosti zasnovani na evidencijama u okviru GKT i iskazani u iznosu ostvarenom prije eliminacije (po osnovu međusobno povezanih transakcija). Fond (01) predstavlja budžet u užem smislu i koristi se za iskazivanje svih sredstava i izdataka, osim onih koji se po posebnim zahtjevima, iskazuju na drugim fondovima.

U PIB-u 02 su iskazani uporedni pregledi planiranih i ostvarenih prihoda i rashoda (osim prihoda i rashoda obračunskog karaktera) i primitaka i izdataka u izvještajnom periodu iskazanih na fondu (02). Podaci u PIB-u 02 su u potpunosti zasnovani na evidencijama u okviru GKT. Fond (02) predstavlja budžet prihoda po posebnim propisima (budžet koji je usvojila Narodna skupština RS) i koristi se za iskazivanje svih sredstava i svih aktivnosti budžetskih korisnika kojima je aktom o izvršenju budžeta data mogućnost da samostalno raspoložu prihodima ostvarenim po osnovu vršenja vlastite djelatnosti iskazanim na fondu 02.

U PIB-u (fond 01) su iskazani ukupni prihodi i primici u iznosu od 5.124.044.490 KM, što je za 8% manje u odnosu na Rebalans budžeta. Najznačajnija odstupanja na više u odnosu na Rebalans budžeta odnose se uglavnom na prihode od zakupa i rente za 26%, naknade po raznim osnovama za 2%, novčane kazne za 2%, primitke za nefinansijsku imovinu za 256%, primitke za nefinansijsku imovinu iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti za 80% i ostale primitke za 10%, a odstupanja na niže se odnose na prihode od dividende, učešća u kapitalu i sličnih prava za 8%.

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 5.464.683.714 KM i za 2% su niži od odobrenih Rebalansom budžeta. Najznačajnija odstupanja u odnosu na Rebalans budžeta na više odnose se na rashode za materijal za posebne namjene 38%, rashode po sudskim rješenjima 47% i izdatke za finansijsku imovinu 69%, a niži su rashodi za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) 7%, ostali neklasifikovani rashodi 14%, grantovi 4%, transferi između različitih jedinica vlasti 3% i ostali izdaci 25%.

Odstupanja pojedinih budžetskih rashoda i izdataka na više u odnosu na Rebalans budžeta pokrivena su realokacijama (tačka 5. izvještaja).

U PIB-u (fond 02) su iskazani ukupni prihodi i primici u iznosu od 208.130.631 KM, što je za 13% niže u odnosu na Rebalans budžeta. Najznačajnija odstupanja na više u odnosu na Rebalans budžeta odnose se uglavnom na prihode od zakupa i rente za 41% i primitke od finansijske imovine 89%, a odstupanja na niže se odnose na primitke za nefinansijsku imovinu za 21%, primitke za nefinansijsku imovinu iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti za 75% i ostale primitke za 57%.

Ukupni rashodi i izdaci su iskazani u iznosu od 195.525.110 KM i za 29% su niži od odobrenih Rebalansom budžeta. Najznačajnija odstupanja u odnosu na Rebalans budžeta na niže odnose se na rashode za lična primanja zaposlenih 12%, po osnovu korišćenja roba i usluga 29%, izdataka za nefinansijsku imovinu 63% i ostalih izdataka 78%.

Po nalazu revizije izvršenje budžetskih rashoda i izdataka u obrascu PIB 01 potcijenjeno je najmanje za 22.010.893 KM (tačke 3.5., 6.1.2.2., 6.1.2.5, 6.1.2.6., 6.1.2.9., 6.1.2.10., i 6.2.2.2. izvještaja).

U PIF-u su iskazani ostvareni prihodi i primici, rashodi i izdaci (osim prihoda i rashoda obračunskog karaktera) po svim fondovima od 01-05. U PIF-u su iskazani ukupni iznosi, eliminacije i iznosi nakon eliminacija i predstavljaju ukupna sredstva i ukupnu potrošnju na nivou Konsolidovanog izvještaja za budžetske korisnike u okviru i van GKT.

Po nalazu revizije izvršenje rashoda i izdataka u obrascu PIF potcijenjeno je najmanje za 22.209.469 KM (tačke 3.5., 6.1.2.2., 6.1.2.5, 6.1.2.6., 6.1.2.9., 6.1.2.10., i 6.2.2.2. izvještaja).

U ovom revizijskom izvještaju su dati nalazi koji se odnose na informacije prezentovane u PIF-u (izvršenje budžeta po svim fondovima prije i poslije eliminacija) i PIB-u 01 i 02.

6.1.1. Prihodi i primici

Ukupni prihodi i primici u Konsolidovanom izvještaju o izvršenju budžeta po računovodstvenim fondovima u PIF-u su iskazani u iznosu od 5.630.673.754 KM.

Prihodi su iskazani u iznosu od 4.529.691.382 KM i primici u iznosu od 1.100.982.372 KM. U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 104.278.050 KM, pa prihodi i primici nakon eliminacije iznose 5.526.395.704 KM (prihodi 4.433.102.883 KM i primici 1.093.292.822 KM).

6.1.1.1. Budžetski prihodi i primici na fondu (01)

Budžetski prihodi su iskazani u iznosu od 4.170.825.534 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, grantove i transfere između ili unutar jedinica vlasti.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 3.822.095.712 KM, a odnose se na poreze na dohodak i dobit (421.132.670 KM), doprinose za socijalno osiguranje (1.352.154.877 KM), poreze na lična primanja i prihode od samostalnih djelatnosti (209.977.073 KM), poreze na imovinu (19.233.239 KM), poreze na promet proizvoda i usluga (61.540 KM), carine i uvozne dažbine (4.113 KM), indirektno poreze prikupljene od UIO BiH (1.819.499.883 KM) i ostale poreske prihode (32.317 KM).

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 345.142.674 KM. Odnose se na prihode od finansijske i nefinansijske imovine i pozitivnih kursnih razlika, naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga, novčane kazne i prihode od finansijske i nefinansijske imovine i transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti i ostale neporeske prihode.

Prihodi od finansijske i nefinansijske imovine i pozitivnih kursnih razlika su iskazani u iznosu od 92.479.592 KM. Odnose se na prihode od dividende, učešća u kapitalu i sličnih prava (70.552.902 KM), zakupa i rente (945.814 KM), kamata na gotovinu i gotovinske

ekvivalente (53.110 KM), kamata i ostalih naknada za date zajmove (20.874.193 KM) i realizovanih pozitivnih kursnih razlika iz poslovnih i investicionih aktivnosti (53.573 KM).

Prihodi od dividende, učešća u kapitalu i sličnih prava su ostvareni u najvećem iznosu po osnovu uplate dividende od Penzijskog rezervnog fonda (5.000.000 KM), Fonda za restituciju Republike Srpske a.d. Banja Luka (24.834.733 KM), Fonda stanovanja Republike Srpske a.d. Banja Luka (27.532.063 KM) i davanja prava na eksploataciju prirodnih resursa, patenata i autorskih prava (12.662.330 KM).

Prihodi od kamata i ostalih naknada za date zajmove se najvećim dijelom odnose na prihode od kamata na date zajmove domaćim javnim preduzećima (5.102.641 KM), JP „Putevi“ i JP „Autoputevi“ (12.450.010 KM) i IRB-i i fondovima pod njenom upravom (1.833.402 KM).

Naknade, takse i prihodi od pružanja javnih usluga su iskazani u iznosu od 210.539.162 KM, a odnose se na administrativne naknade i takse (12.892.494 KM), sudske naknade i takse (15.419.748 KM), naknade po raznim osnovama (150.943.324 KM) i prihode od pružanja javnih usluga (31.283.596 KM).

Naknade po raznim osnovama najvećim dijelom se odnose na naknade od priređivanja raznih igara na sreću (26.086.037 KM), naknade za korišćenje voda, šuma i šumskog zemljišta i stavljanja u promet zaštićenih divljih biljnih i životinjskih vrsta (37.506.009 KM).

Prihodi od pružanja javnih usluga iskazani su u iznosu od 31.283.596 KM i predstavljaju prihode koje budžetski korisnici ostvaruju vršenjem svoje redovne i dopunske djelatnosti, definisani kao prihodi koji pripadaju budžetu Republike, ukoliko Zakonom o izvršenju budžeta Republike Srpske za 2023. godinu nije drugačije određeno.

Kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite Republike Srpske nisu uspostavljene analitičke evidencije prihoda od pružanja javnih usluga i nije vršeno praćenje naplate prihoda po vrstama, kako je propisano članom 27. stav (1) Zakona o trezoru („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 28/13 i 103/15), a Uputstvo o načinu i uslovima pružanja ugostiteljskih usluga na osnovu kojeg se vrši evidentiranje prihoda i potraživanja od pruženih usluga kod Ugostiteljskog servisa nije u dovoljnoj mjeri usklađeno sa članom 58. i 71. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i MRS-JS 9 - Prihodi iz transakcija razmjene (paragraf 19 i 28).

Novčane kazne iskazane su u iznosu od 36.136.406 KM, a odnose se na novčane kazne za prekršaje i troškove prekršajnog postupka i za krivična djela.

Prihodi od finansijske i nefinansijske imovine i transakcija razmjene između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 2.386.370 KM. Najvećim dijelom se odnose na prihode od kamata na date zajmove JLS (2.268.173 KM).

Ostali neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 3.601.144 KM.

Grantovi su iskazani u iznosu od 7.409 KM.

Transferi između i unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 3.579.739 KM, a odnose se na transfere između različitih jedinica vlasti (354.066 KM) i transfere unutar iste jedinice vlasti (3.225.673 KM).

Transferi između različitih jedinica vlasti se u cjelosti odnose na transfere od JLS, a transferi unutar iste jedinice vlasti se najvećim dijelom odnose na povrate i prenose sredstava po programu socijalnog zbrinjavanja radnika koji su procesom privatizacije ostali bez posla ili su stekli uslove za starosnu penziju kod Fonda PIO (3.000.178 KM).

Primici su iskazani u iznosu od 953.218.955 KM, a odnose se na primitke za nefinansijsku imovinu (4.040.185 KM), od finansijske imovine (98.742.981 KM), od zaduživanja (806.831.729 KM) i ostale primitke (43.604.060 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu najvećim dijelom se odnose na primitke po osnovu prodaje zemljišta (2.449.417 KM, od kojih su 2.159.901 KM iskazana kod Ministarstva trgovine i turizma) i primitke od zaliha materijala, učinaka, robe i sitnog inventara (1.384.288 KM).

Primici od finansijske imovine najvećim dijelom se odnose na primitke od naplate datih zajmova IRB-u i fondovima pod njenom upravom (14.678.384 KM), JP „Putevi“ i JP „Autoputevi“ (46.409.974 KM), ostalih JP (28.900.267 KM) i JLS (5.830.257 KM).

Primici od zaduživanja se odnose na primitke od izdavanja dugoročnih obveznica (594.837.000 KM), emisije trezorskih zapisa (152.527.718 KM), kredita prema izvozno-uvoznj banci Mađarske (58.674.900 KM) i kredita WB-IBRD za finansiranje „Projekta hitne pomoći preduzećima“ (792.111 KM).

Ostali primici se najvećim dijelom odnose na primitke od avansa (8.140.617 KM), depozita i kaucija (4.750.923 KM) i ostale primitke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (28.165.165 KM), koji se odnose na primitke od fondova socijalne sigurnosti po osnovu refundacija porodijskog odsustva, roditeljskog odsustva i bolovanja.

6.1.1.2. Prihodi i primici na fondu (02)

Fond (02) je fond prihoda po posebnim propisima u okviru kojeg se evidentiraju sredstva koja se koriste u posebne svrhe i sve aktivnosti koje se finansiraju iz tih sredstava. Budžetski korisnici koji u cjelini ili djelimično posluju izvan GKT u pravilu za evidentiranje koriste ovaj fond, a izuzetak su posebni projekti koji se finansiraju iz namjenskih sredstava granta ili ino-kredita.

U okviru fonda (02) kod korisnika koji su u GKT i van GKT iskazani su prihodi (255.951.660 KM) i primici (40.065.577 KM).

Prihodi se odnose na poreske prihode (156.247.339 KM), neporeske prihode (56.397.932 KM), grantove (410.188 KM) i transfere između ili unutar jedinica vlasti (42.896.201 KM).

Poreski prihodi se odnose na indirektne poreze prikupljene od UIO BiH po osnovu putarine koja se plaća na naftne derivate (148.655.849 KM) i doprinose za socijalno osiguranje JU Fond za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Prijedor (7.591.490 KM).

Neporeski prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode od finansijske i nefinansijske imovine i pozitivnih kursnih razlika (1.737.525 KM) i naknade, takse i prihode od pružanja javnih usluga (54.243.306 KM).

Naknade po raznim osnovama (23.166.035 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od naknada i usluga za finansiranje poslova premjera i uspostave katastra nepokretnosti i drugih poslova kod RUGIPP-a (19.217.714 KM).

Prihodi od pružanja javnih usluga (30.610.456 KM) najvećim dijelom se odnose na vlastite prihode institucija visokog obrazovanja (18.686.455 KM - školarine koje plaćaju studenti za upis, polaganje ispita), prihode ostvarene kod Poreske uprave, račun - prinudne naplate (5.150.144 KM) i prihode institucija iz nadležnosti Ministarstva prosvjete i kulture (3.112.783 KM).

Grantovi se odnose na grantove iz zemlje (153.586 KM, od čega je 105.930 KM iskazano kod Akademije nauka i umjetnosti) i grantove iz inostranstva (256.602 KM, od čega je 166.368 KM iskazano kod Inovacionog centra Banja Luka).

Transferi se najvećim dijelom odnose na transfere od JLS (241.009 KM) i transfere unutar iste jedinice vlasti (42.653.192 KM) po osnovu doznačenih sredstava iz GKT na vlastite bankovne račune budžetskih korisnika, koji su predmet eliminacije pri konsolidaciji.

Primici se odnose na primitke za nefinansijsku imovinu (6.988.492 KM), od finansijske imovine (3.704.777 KM), od zaduživanja (1.116.989 KM) i ostale primitke (28.255.319 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu se najvećim dijelom odnose na primitke od zaliha materijala, učinaka i robe (5.071.778 KM od čega su 3.283.750 KM ostvarile PJ pri KPZ i 1.465.635 KM nacionalni parkovi) i na primitke za zemljište (1.450.000 KM) iskazane kod JU „Vode Srpske“ po osnovu ugovora o prodaji zemljišta na području grada Trebinje.

Primici od finansijske imovine se najvećim dijelom odnose na primitke po osnovu naplate plasiranih kredita „Fonda Partner“ u iznosu od 3.012.077 KM.

Primici od zaduživanja po osnovu uzetih zajmova najvećim dijelom su iskazani kod JU NP „Sutjeska“ Tjentište (955.454 KM).

Ostali primici su ostvareni najvećim dijelom po osnovu povrata PDV-a (1.610.986 KM) i uplaćenih depozita i kaucija u iznosu od 22.802.408 KM (od čega su 22.501.330 KM sredstva uplaćena na depozitne račune osnovnih, okružnih i privrednih sudova).

6.1.1.3. Prihodi i primici na fondu (03)

Fond (03) je fond grantova i koristi se za evidentiranje grantova budžetskih korisnika i svih aktivnosti koje se finansiraju iz tih sredstava, a koji nisu uključeni u fond (01).

U okviru fonda (03) iskazani su prihodi (13.952.370 KM) i primici (906.263 KM).

Prihodi se odnose na neporeske prihode (180.457 KM), grantove (7.470.636 KM) i transfere između ili unutar jedinica vlasti (6.301.277 KM).

Grantovi se odnose na grantove iz inostranstva (4.022.355 KM) i grantove iz zemlje (3.448.281 KM). Grantovi iz inostranstva najvećim dijelom se odnose na grantove iskazane kod Univerziteta u Banjoj Luci (2.160.140 KM), Univerziteta u Istočnom Sarajevu (716.122 KM) i Andrićevom institutu (299.267 KM) dok se grantovi iz zemlje najvećim dijelom odnose na grantove evidentirane kod Univerziteta u Banjoj Luci (1.145.535 KM), JZU Zavod za transfuzijsku medicinu (440.905 KM) i Univerziteta u Istočnom Sarajevu (302.792 KM).

Transferi između ili unutar iste jedinice vlasti su iskazani najvećim dijelom kod institucija osnovnog obrazovanja (2.522.814 KM), Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (1.183.400 KM), Instituta za genetičke resurse (427.594 KM) i Poljoprivrednog fakulteta Banja Luka (415.402 KM).

Kod Republičke uprave civilne zaštite transfer i potraživanja po osnovu transfera unutar iste jedinice vlasti iskazani su u većem iznosu za 23.800 KM, jer je transfer Savjeta ministara Bosne i Hercegovine priznat dva puta po istom osnovu, što nije u skladu sa članom 109. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama, i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija navedenog iznosa.

Primici se najvećim dijelom odnose na ostale primitke iskazane kod Univerziteta u Istočnom Sarajevu (608.002 KM) za realizaciju projekta „Problems“ i primitke po osnovu poreza na dodatu vrijednost (219.312 KM).

6.1.1.4. Prihodi i primici (fond 04)

Za evidentiranje sredstava privatizacije i sukcesije i svih aktivnosti koje se finansiraju iz tih sredstava koristi se fond (04).

Sredstva naplaćena po osnovu sukcesije imovine bivše SFRJ i privatizacije državnog kapitala Republike Srpske nalaze se na posebnim, escrow računima. Ova sredstva se ne iskazuju u budžetu i ne služe za servisiranje planirane potrošnje, osim privremenog korišćenja uz obavezu povrata.

U okviru fonda (04) iskazani su prihodi u iznosu od 183.298 KM i primici u iznosu od 2.051.214 KM. Primici su najvećim dijelom iskazani po osnovu povrata sredstava od strane JU „Vode Srpske“ prethodno pozajmljenih za isplatu PDV-a u iznosu od 1.191.711 KM.

6.1.1.5. Prihodi i primici na fondu (05)

Fond (05) je fond za posebne projekte u okviru kojeg se evidentiraju finansijske transakcije po osnovu prihoda i finansiranja posebnih projekata i Fonda solidarnosti.

U okviru fonda (05) iskazani su prihodi (88.778.520 KM) i primici (104.740.363 KM).

Prihodi se najvećim dijelom odnose na grantove (42.521.578 KM) i transfere između ili unutar jedinica vlasti (46.157.791 KM).

Grantovi se najvećim dijelom odnose na prvu tranšu finansijske pomoći IPA III projekta za 2023. godinu (40.661.706 KM) u skladu sa Odlukom Vlade Republike Srpske o prihvatanju finansijskih sredstava po osnovu energetske podrške BiH i grantove uplaćene Ministarstvu za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (1.558.718 KM).

Transferi između ili unutar iste jedinice vlasti se najvećim dijelom odnose na transfer Fondu solidarnosti (8.000.000 KM), Kompenzacionom fondu (14.620.227 KM) i transfere evidentirane kod budžetskih korisnika izvan GKT u iznosu od 23.447.814 KM od kojih 19.681.566 KM kod JU „Vode Srpske“ i 3.755.119 KM kod Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata.

Primici se odnose na primitke od zaduživanja (100.552.348 KM) i ostale primitke (4.188.015 KM).

Primici od zaduživanja se najvećim dijelom odnose na primitke od zaduživanja po Projektu koridor Vc-obilaznica Doboj (29.492.294 KM), Projektu mjere zaštite od poplava u Republici Srpskoj (23.469.960 KM), Projektu bolnica/B u Republici Srpskoj (15.646.640 KM), Projektu Vodovod i kanalizacija Republike Srpske (12.008.796 KM), Projektu restrukturiranja JP „Željeznice“ a.d. Doboj (7.823.320 KM) i po projektima u poljoprivredi koji se implementiraju preko Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (7.462.084 KM).

Primici od zaduživanja kod drugih budžetskih korisnika iste jedinice vlasti u iznosu od 2.410.000 KM su iskazani kod JU „Vode Srpske“ po osnovu pozajmica od strane Ministarstva finansija Republike Srpske, a na osnovu odluka Vlade.

Ostali primici se najvećim dijelom odnose na primitke po osnovu PDV-a (3.968.785 KM).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci na nivou Konsolidovanog izvještaja budžeta u PIF-u su iskazani u iznosu od 5.951.225.473 KM u iznosu od 104.645.998 KM i rashodi i izdaci poslije eliminacije iznose 5.846.579.475 KM. Rashodi su iskazani u iznosu od 4.511.830.554 KM i izdaci u iznosu od 1.334.748.921 KM. Rashode čine tekući rashodi (osim rashoda obračunskog karaktera) u iznosu od 4.146.516.776 KM i transferi između i unutar jedinica vlasti (365.313.778 KM). Izdatke čine izdaci za nefinansijsku imovinu (232.520.002 KM), finansijsku imovinu (42.205.226 KM), otplatu dugova (984.695.417 KM) i ostali izdaci (75.328.276 KM).

Budžetski rashodi i izdaci u PIB-u 01 su iskazani u ukupnom iznosu od 5.464.683.714 KM, što je 99% u odnosu na Rebalans budžeta. Odnose se na tekuće rashode (osim rashoda obračunskog karaktera) u iznosu od 3.831.657.018 KM, transfere između i unutar jedinica vlasti (419.724.652 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (180.906.747 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (441.646 KM), izdatke za finansijsku imovinu (2.048.364 KM), izdatke za otplatu dugova (983.435.377 KM) i ostale izdatke (46.469.910 KM).

Budžetski rashodi i izdaci u PIB-u 02 su iskazani u ukupnom iznosu od 195.525.110 KM, što je 71% u odnosu na Rebalans budžeta. Odnose se na tekuće rashode (osim rashoda obračunskog karaktera) u iznosu od 170.390.492 KM, transfere između i unutar jedinica vlasti (124.077 KM), izdatke za nefinansijsku imovinu (6.692.219 KM), izdatke za finansijsku imovinu (200 KM) i ostale izdatke (18.318.122 KM). U okviru budžetskih rashoda i izdataka iskazani su rashodi u okviru pojedinačnih budžetskih korisnika i opšti rashodi Republike po osnovu ličnih primanja, grantova, subvencija, doznaka, transfera, izdataka za nefinansijsku i finansijsku imovinu, izdataka za otplatu dugova i ostalih izdataka, kao i ostala budžetska potrošnja po osnovu otplate dugova, javnih investicija i ostalih rashoda i izdataka.

U periodu od 01.01-31.12.2023. godine po osnovu rješenja Vlade (30), predsjednika Vlade (143) i ministra finansija (19) odobreno je korišćenje budžetske rezerve u iznosu od 9.989.941 KM. Na osnovu navedenih rješenja vršene su realokacije budžetskim korisnicima za podršku u realizaciji investicija, organizaciji manifestacija i aktivnosti u skladu sa njihovim nadležnostima i sredstva dodijeljena udruženjima građana.

6.1.2.1. Rashodi za lična primanja

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani na fondu (01) u iznosu od 1.104.317.507 KM, a na fondovima (02-05) u iznosu od 32.668.729 KM. Odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (1.064.115.134 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (38.636.226 KM), naknade plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (23.578.320 KM) i rashode za otpremnine i jednokratne pomoći (bruto) u iznosu od 10.656.556 KM.

U strukturi rashoda za lična primanja najveće učešće imaju institucije u nadležnosti Ministarstva prosvjete i kulture (uključujući i Ministarstvo) 39%, Ministarstvo unutrašnjih poslova 21%, institucije pravosuđa (uključujući Ministarstvo) 11% i visokog obrazovanja i studentskih centara 9%.

Ministarstvo za naučnotehnoški razvoj i visoko obrazovanje je za sistematizovane poslove angažovalo savjetnika ministra po osnovu ugovora o dopunskom radu, Ministarstvo trgovine i turizma je za jednog zaposlenog vršilo isplatu dodatka na mjesečnom nivou po osnovu prekovremenog rada, a Ugostiteljski servis i Republička uprava civilne zaštite su za određena radna mjesta odredili veće koeficijente od propisanih, što nije u skladu članom 1., 6., 12., 13. stav (1), 17. i 18. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 66/18, 105/19, 119/21, 68/22 i 132/22).

Republička uprava civilne zaštite je rad vikendom evidentirala kao rad na državni praznik te je primijenjen obračun plate uvećan za 50%, odnosno za dodatnih 35% za noćne sate za sve zaposlene, a vršene su i isplate zaposlenima u vidu naknade za smještaj u Sektoru za deminiranje prilikom rada na terenu, što nije u skladu sa članom 17. Zakona o platama zaposlenih u organima uprave i Posebnim kolektivnim ugovorom za zaposlene u organima uprave.

Kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, rashodi za naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koji se ne refundiraju su više iskazani, dok su potraživanja po osnovu naknada plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koja se refundiraju, manje iskazana u iznosu od 32.919 KM, jer nisu podnošeni zahtjevi za priznavanje prava za refundaciju naknade plata i zahtjeve za trebovanje sredstava, što nije u skladu sa članom 71. i 91. stav (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kod JU Medicinska škola Doboj rashodi za bruto plate zaposlenih su manje iskazani za 47.704 KM, dok su izdaci za naknade plate za roditeljsko odsustvo u iznosu od 39.845 KM, potraživanja po osnovu refundacija iz doprinosa za dječiju zaštitu u iznosu od 47.767 KM, razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za bruto naknade plata u iznosu od 11.723 KM i finansijski rezultat prethodne godine u iznosu od 11.785 KM više iskazani, jer je Škola za naknadu plata za vrijeme korišćenja porodijskog odnosno roditeljskog odsustva priznala obavezu Javnog fonda za dječiju zaštitu iako isti nije priznao pravo na refundaciju, što nije u skladu sa članom 80. i 93. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kod Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite rashodi za otpremnine i rashodi za usluge održavanja računarskih programa u iznosu od 26.826 KM su iskazani više, a finansijski rezultat ranijih godina manje, jer su u okviru tekućih rashoda evidentirani rashodi iz ranijeg perioda, što nije u skladu sa članom 93. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kod Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije rashodi troškova mobilnih telefona koji idu na teret zaposlenih po osnovu potrošnje iznad ograničenja su iskazani u okviru bruto plata zaposlenih u iznosu od 13.545 KM, odnosno nisu iskazana potraživanja od zaposlenih po tom osnovu, što nije u skladu sa članom 91. stav (2) i 68. stav (1) i (4) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.2. Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga

Rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga na fondu (01) su iskazani u iznosu od 160.433.100 KM, a na fondovima (02-05) u iznosu od 65.073.514 KM, dok je u procesu konsolidacije izvršena eliminacija u iznosu od 69.000 KM. Odnose se na rashode po osnovu zakupa poslovnih objekata i prostora, kancelarijske i komunikacione opreme, prevoznih sredstava i dr. (5.837.600 KM), utroška energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga (trošak električne energije, centralno grijanje, trošak uglja i drveta, usluge vodovoda, kanalizacije i odvoza smeća, usluge korišćenja interneta, fiksnih i mobilnih telefona, za poštanske usluge i dr.) u iznosu od 45.936.696 KM, režijskog materijala (kompjuterski materijal, obrasci i papir, registratori, fascikle i omoti, materijal za održavanje čistoće, službena glasila, knjige i ostali kancelarijski i režijski materijal) u iznosu od 14.659.444 KM, materijala za posebne namjene (medicinski i laboratorijski materijal, materijal za obrazovanje, nauku, kulturu i sport, specijalni materijal i ostali materijal za posebne namjene) u iznosu od 5.786.190 KM, tekućeg održavanja zgrada i opreme u iznosu od 12.905.183 KM, putovanja i smještaja (smještaj i hrana na službenim putovanjima zaposlenih, smještaj narodnih poslanika za vrijeme trajanja sjednica, utrošak benzina, nafte i mlaznog goriva, javni prevoz i prevoz ličnim vozilom) u iznosu od 13.017.438 KM, stručnih usluga (finansijskog posredovanja, osiguranja, informisanosti i medija, pravne i administrativne usluge, usluge vještačenja i procjene, kompjuterske i ostale stručne usluge) u iznosu od 45.842.431 KM, usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine u iznosu od 425.837 KM i ostale nepomenute rashode (bruto naknade za rad van radnog odnosa – ugovori o djelu, privremeni i povremeni poslovi,

bruto naknade skupštinskim poslanicima i odbornicima, članovima komisija, odbora i radnih grupa, zatim rashodi po osnovu reprezentacije, poreske i neporeske naknade na teret poslodavca, rashodi za stručno usavršavanje zaposlenih i ostali nepomenuti rashodi) u iznosu od 81.095.795 KM.

U strukturi rashoda po osnovu korišćenja roba i usluga najveće učešće imaju institucije osnovnog, srednjeg, specijalnog i umjetničkog obrazovanja, đачki domovi, institucije kulture i drugi korisnici u nadležnosti Ministarstva prosvjete i kulture 17%, institucije visokog obrazovanja i studentskih centara 12%, institucije pravosuđa 8% i Ministarstvo unutrašnjih poslova 8%.

Ministarstvo unutrašnjih poslova je umjesto stvarno nastalih rashoda (koji zahtjevaju odliv novčanih sredstava) u iznosu od 5.759.824 KM (rashodi bruto naknada troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih 1.086.550 KM, energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga 2.287.993 KM, režijskog materijala 588.424 KM, tekućeg održavanja 1.164.841 KM, po osnovu putovanja i smještaja 399.402 KM, ostali neklasifikovani rashodi 176.019 KM, zakupa 56.043 KM i ostali rashodi 552 KM) iskazalo ostale rashode obračunskog karaktera. Navedeni rashodi nisu iskazani u skladu sa članom 90. i 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Iz prethodno navedenog proizilazi da su ostali rashodi obračunskog karaktera iskazani više za 5.759.824 KM, za koliko je manje iskazano izvršenje budžeta 2023. godine, tj. za koliko su manje iskazani rashodi za lična primanja i rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga. Za navedeni iznos je budžetski deficit iskazan manje (tačka 6.1.3. izvještaja).

Kod Republičke uprave civilne zaštite dio računa nije priznat u periodu nastanka obaveze (dio računa iz 2024. godine, evidentiran je u 2023. godini, a dio iz 2023. u 2022. godini), pa su rashodi roba i usluga i obaveze iz poslovanja iskazani u većem iznosu za 32.230 KM, za koliko je finansijski rezultat tekuće godine iskazan manje, dok su izdaci za nabavku prevoznih sredstava iskazani manje za iznos od 78.519 KM, što nije u skladu sa članom 93. stav (2) i 96. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kod Poreske uprave, sredstva u iznosu od 291.658 KM ostvarena od troškova utvrđenih u postupku prinudne naplate (fond 02) su raspoređena i utrošena za izmirenje obaveza prema dobavljačima koje su nastale u 2023. godini po osnovu rashoda za usluge održavanja čistoće (146.154 KM) i rashoda za poštanske usluge (145.504 KM) koji pripadaju fondu 01, što nije u skladu sa članom 3. Uredbe o rasporedu i namjeni sredstava od troškova prinudne naplate („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 88/13) kojom je propisana namjena korišćenja navedenih sredstava.

Stupanjem na snagu Zakona o poreskom postupku Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 78/20 i 37/22) navedena Uredba o rasporedu i namjeni sredstava od troškova prinudne naplate je prestala važiti, a nije donesena nova Uredba o rasporedu i namjeni sredstava od troškova postupka prinudne naplate kako je to propisano članom 122. navedenog Zakona.

Zbog različitog pristupa u knjigovodstvenom evidentiranju prekoračenja rashoda za usluge korišćenja mobilnih telefona u VPN mreži (rashodi koji idu na teret zaposlenih po osnovu potrošnje iznad ograničenja), knjigovodstvene evidencije kod budžetskih korisnika po navedenom poslovnom događaju nisu ujednačene.

Preporučuje se Vladi Republike Srpske da obezbijedi da se donese Uredba o rasporedu i namjeni sredstava od troškova postupka prinudne naplate u skladu sa članom 122. Zakona o poreskom postupku Republike Srpske.

Preporučuje se Ministarstvu finansija da obezbijedi da se donese instrukcija za knjigovodstveno evidentiranje rashoda za usluge korišćenja mobilnih telefona u VPN mreži koji idu na teret zaposlenih po osnovu potrošnje iznad ograničenja.

6.1.2.3. Rashodi finansiranja i drugi finansijski rashodi

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi su iskazani u iznosu od 188.338.758 KM. Na fondu (01) iskazani su u iznosu od 188.087.532 KM, a na fondovima (02-05) u iznosu od 251.226 KM. Najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu kamata na HoV (96.376.636 KM), kamata za primljene zajmove u zemlji (3.826.099 KM), kamata na primljene zajmove iz inostranstva (73.959.529 KM) i troškove servisiranja primljenih zajmova (13.919.711 KM).

Rashodi po osnovu kamata na HoV se odnose na rashode po osnovu kamata na obveznice u zemlji emitovane javnom ponudom (55.082.968 KM), kamata na obveznice emitovane po Zakonu o unutrašnjem dugu („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 1/12, 28/13, 59/13 i 44/14) u iznosu od 2.243.257 KM, kamata na obveznice u inostranstvu (36.754.040 KM) i kamata po osnovu trezorskih zapisa (2.296.371 KM).

Rashodi po osnovu kamata za primljene zajmove u zemlji najvećim dijelom se odnose na kamate po osnovu prvog dugoročnog kreditnog zaduživanja Republike Srpske u 2019. godini (1.231.121 KM) i prvog dugoročnog kreditnog zaduživanja Republike Srpske u 2020. godini (1.337.049 KM).

Rashodi po osnovu kamata na primljene zajmove iz inostranstva se odnose na rashode kamata po kreditima koji su primljeni od stranih vlada (14.388.522 KM), međunarodnih organizacija (14.728.483 KM) i stranih finansijskih institucija u iznosu od 44.842.524 KM (EIB 20.777.054 KM, EBRD 3.004.129 KM, WB IDA 5.178.912 KM, IFAD 582.761 KM, CEB 565.680 KM, KFW 120.010 KM, OPEC 99.895 KM i WB IBRD 14.514.083 KM).

U okviru troškova servisiranja primljenih zajmova iskazana je plaćena komisiona provizija na odobrena, a nepovučena kreditna sredstva u 2023. godini (1.720.716 KM).

6.1.2.4. Subvencije

Subvencije su iskazane u iznosu od 244.866.429 KM. Na fondu (01) iskazane su u iznosu od 224.165.138 KM, a na fondovima (02-05) u iznosu od 20.701.291 KM, dok je u procesu konsolidacije izvršena eliminacija u iznosu od 1.035.267 KM.

Najvećim dijelom su iskazane kod Agencije za agrarna plaćanja (179.998.781 KM), Kompenzacionog fonda (37.560.923 KM), Ministarstva privrede i preduzetništva (16.519.859 KM), Ministarstva saobraćaja i veza (11.633.500 KM, od čega 10.000.000 KM za JP „Željeznice“ a.d. Doboj po osnovu ugovora o finansiranju željezničke infrastrukture i željezničkog putničkog saobraćaja), Generalnog sekretarijata Vlade (7.850.000 KM), Fonda solidarnosti (6.000.815 KM), Fonda za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida Prijedor (6.643.756 KM), Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (3.398.971 KM), Ministarstva porodice, omladine i sporta (2.174.861 KM) i Ministarstva trgovine i turizma (1.329.166 KM).

Kod Agencije za agrarna plaćanja više su iskazane subvencije za iznos od 11.209.776 KM, za koliko su u manjem iznosu iskazani grantovi (8.754.925 KM) i transferi (1.071.195) kao i rashodi po osnovu korišćenja roba i usluga (1.383.656 KM) po osnovu dodjele sredstava namijenjenih podsticanju razvoja poljoprivrede i sela koja nemaju karakter subvencija, već gore navedenih manje iskazanih pozicija, što nije u skladu sa članom 92., 94., 95. i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.1.2.5. Grantovi

Grantovi su iskazani u iznosu od 326.539.318 KM. Na fondu (01) su iskazani u iznosu od 163.128.492 KM, a na fondovima (02-05) u iznosu od 163.410.826 KM, dok je u procesu konsolidacije izvršena eliminacija u iznosu od 23.500 KM. Zbog pogrešne ekonomske klasifikacije, grantovi su iskazani u manjem iznosu za 8.809.025 KM (tačka 6.1.2.4. i 6.1.2.5. izvještaja).

Grantovi dati u inostranstvo su iskazani u iznosu od 710.877 KM, a najvećim dijelom su evidentirani kod Prirodno-matematičkog fakulteta Univerziteta u Banjoj Luci (279.890 KM) i Republičkog sekretarijata za vjere (306.176 KM).

Grantovi u zemlji su iskazani u iznosu 325.828.441 KM, a od toga je na fondu (01) iskazano 162.758.421 KM i najvećim dijelom se odnose na grantove po projektima javnih investicija na osnovu odluka Vlade, a podrazumijevaju ulaganja u povećanje vrijednosti nefinansijske imovine kroz sticanje infrastrukture od opšteg značaja, lokalne infrastrukture, građevinskih objekata, zemljišta i opreme (41.474.979 KM), kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite u iznosu od 68.928.432 KM (od čega grant UKC-u 49.000.000 KM za obezbjeđenje kontinuiranog poslovanja i neometanog pružanja zdravstvene zaštite stanovništvu i JZU Institut za javno zdravstvo 4.380.000 KM za finansiranje programa obavezne imunizacije stanovništva), Ministarstva porodice, omladine i sporta u iznosu od 22.590.614 KM (od čega 21.681.045 KM čine grantovi sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima), Ministarstva privrede i preduzetništva u iznosu od 14.021.864 KM (od čega 13.498.697 KM po osnovu podrške razvoju privrede i poboljšanja efikasnosti poslovanja i uvođenja novih tehnologija) i Ministarstva uprave i lokalne samouprave u iznosu od 4.978.800 KM (od čega 4.648.800 KM čine tekući grantovi političkim organizacijama).

Kod Ministarstva trgovine i turizma grantovi su iskazani u manjem iznosu za 54.100 KM za koliko su ostali rashodi obračunskog karaktera iskazani u većem iznosu, jer su grantovi (koji zahtjevaju odliv novčanih sredstava) klasifikovani na rashode obračunskog karaktera, što nije u skladu sa članom 95. i 100. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Za navedeni iznos manje je iskazano izvršenje budžeta 2023. godine, odnosno manje je iskazan budžetski deficit (tačka 6.1.3. izvještaja).

Grantovi u okviru fonda (02) su iskazani u iznosu od 149.285.355 KM, a najvećim dijelom se odnose na grantove evidentirane na ostaloj budžetskoj potrošnji u iznosu od 148.655.849 KM (odnosi se na prenos sredstava od putarina JP „Autoputevi“ i JP „Putevi“).

Grantovi u okviru fonda (03) su iskazani u iznosu od 249.660 KM.

Grantovi u okviru fonda (05) su iskazani u iznosu od 12.114.658 KM, a najvećim dijelom se odnose na grantove odobrene Fondu za zaštitu životne sredine i energetske efikasnost sa koda ostale budžetske potrošnje (8.099.394 KM) za projekte podrške mjerama energetske efikasnosti za mikro, mala i srednja preduzeća i kod Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (2.739.436 KM) za projekte u oblasti poljoprivrede, seoskog preduzetništva i za zaštitu od poplava.

6.1.2.6. Doznake

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova su iskazane u ukupnom iznosu od 404.015.960 KM, od čega na fondu (01) u iznosu od 371.311.884 KM, a iznos od 32.704.076 KM iskazan je na ostalim računovodstvenim fondovima. U postupku konsolidacije eliminisan je iznos od 406.035 KM. Doznake se odnose na doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova

(391.465.261 KM) i doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (12.550.699 KM).

Doznake građanima se najvećim dijelom odnose na tekuće invalidnine (181.465.239 KM), pomoći porodicama palih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata (930.010 KM), tekuće doznake za mjesečni borački dodatak u iznosu od (101.235.779 KM), pomoći nezaposlenim roditeljima sa četvoro ili više djece (55.702.127 KM), tekuće doznake za kupovinu ortopedskih pomagala (2.125.263 KM), tekuće doznake za unapređenje materijalnog položaja boraca sa navršenih 65 godina života (2.901.259 KM), tekuće mjesečne doznake za nezaposlene demobilisane borce mlađe od 60 godina života od prve do pete kategorije (8.515.264 KM), novčanu pomoć siromašnim potrošačima/ugroženim domaćinstvima za troškove grijanja, a u cilju ublažavanja negativnih socio-ekonomskih uticaja energetske krize 8.511.481 KM i doznake građanima u oblasti nauke, tehnologije, obrazovanja i drugo (3.050.614 KM).

Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite je umjesto stvarno nastalih rashoda koji zahtijevaju odliv novčanih sredstava za obračunati borački dodatak za 2023. godinu 632.820 KM, odlikovanja za 2023. godinu 5.184.782 KM i transfere Fondu zdravstvenog osiguranja za zdravstvenu zaštitu i zdravstveno osiguranje - participacije u iznosu od 7.160.273 KM iskazalo ostale rashode obračunskog karaktera u iznosu od 12.977.875 KM. Navedeni rashodi ne predstavljaju rashode obračunskog karaktera, kako je propisano članom 96. stav (2), 100. i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. Iz prethodno navedenog proizilazi da su ostali rashodi obračunskog karaktera iskazani više za 12.977.875 KM, za koliko je manje iskazano izvršenje budžeta 2023. godine, tj. za koliko su manje iskazane tekuće doznake 5.817.602 KM i transferi fondovima obaveznog socijalnog osiguranja 7.160.273 KM. Za navedeni iznos je budžetski deficit iskazan manje (tačka 6.1.3. izvještaja).

Kod Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije rashodi po osnovu doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova i obaveze su iskazani manje za iznos od 292.237 KM, jer rashodi i obaveze koje su proizašle iz potpisanih Protokola o liječenju pacijenata (povratnika) za Kanton 1 i Kanton 10 u Federaciji BiH u JZU UKC i Bolnici „Dr Mladen Stojanović“ Prijedor nisu priznati i evidentirani, što nije u skladu sa članom 81. i 96. stav (1) i (3) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike se odnose na doznake ustanovama socijalne zaštite za smještaj šticećenika (7.000.000 KM), pružaocima usluga socijalne zaštite, učenicima, studentima i pojedincima iz oblasti nauke i kulture (4.780.548 KM) i drugim korisnicima (770.152 KM).

Doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja su iskazane u iznosu od 1.615.629.284 KM, a odnose se na doznake po osnovu penzijskog osiguranja.

6.1.2.7. Rashodi iz transakcija razmjene između ili unutar iste jedinice vlasti

Rashodi iz transakcija razmjene između ili unutar iste jedinice vlasti su iskazani u iznosu od 389.233 KM. U postupku konsolidacije eliminisan je iznos od 245.946 KM i rashodi iz transakcija razmjene nakon eliminacija iznose 143.287 KM.

Rashodi iz transakcija razmjene između jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 143.287 KM, na fondu (01) u iznosu od 33.135 KM, fondu (02) u iznosu od 103.331 KM i fondu (03) u iznosu od 6.821 KM.

Rashodi iz transakcija razmjene unutar iste jedinice vlasti su iskazani u iznosu od 245.946 KM koji su u postupku konsolidacije eliminisani.

6.1.2.8. Rashodi po sudskim rješenjima

Rashodi po sudskim rješenjima su iskazani u iznosu od 6.024.692 KM, a odnose se na rashode po osnovu isplate glavnice duga po sudskim rješenjima, kamata, advokatskih i pravnih usluga i ostale rashode po sudskim rješenjima. Najznačajniji iznosi su iskazani na organizacionim kodovima ostala budžetska potrošnja (3.172.390 KM), unutrašnji dug (667.813 KM), RUGIPP-a (346.191 KM) i JU „Vode Srpske“ (936.763 KM).

6.1.2.9. Transferi između i unutar jedinica vlasti

Transferi između i unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 460.438.544 KM. Na fondu (01) iskazan je iznos od 419.724.652 KM, a na fondovima (02-05) iznos od 40.713.892 KM. U postupku konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 95.124.766 KM.

Transferi između različitih jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 365.313.778 KM, a odnose se na transfere JLS (73.997.282 KM), fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (291.036.073 KM) i transfere nivou BiH (280.423 KM). Isti su zbog pogrešne ekonomske klasifikacije iskazani u manjem iznosu za 8.531.468 KM (tačka 6.1.2.4. i 6.1.2.6. izvještaja).

Transferi JLS najvećim dijelom se odnose na transfere iskazane kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (54.074.208 KM) po osnovu implementacije Zakona o socijalnoj zaštiti (39.718.222 KM), po osnovu prava na ličnu invalidninu (14.173.088 KM) i drugo (182.898 KM), Službe predsjednika (5.127.031 KM) po projektima podrške humanitarnim i društveno korisnim akcijama (2.550.031 KM) i projektu podrške za izgradnju, adaptaciju i opremanje objekata za djecu i omladinu (2.577.000 KM), Ministarstva uprave i lokalne samouprave po osnovu pomoći nerazvijenim i izrazito nerazvijenim opštinama (3.465.700 KM), Javnih investicija po projektima utvrđenim Odlukom o određivanju prioritetnih projekata iz Programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta sa raspodjelom sredstava (2.671.377 KM) i Kompenzacionog fonda (2.927.424 KM).

Transferi fondovima obaveznog socijalnog osiguranja se najvećim dijelom odnose na transfere prema JU Javnom fondu za dječiju zaštitu (40.745.242 KM), Fondu zdravstvenog osiguranja (236.919.447 KM), od čega 145.900.000 KM za pokriće obaveza po osnovu prava na zdravstvenu zaštitu lica po Zakonu o zdravstvenom osiguranju, 67.260.116 KM za poseban program lijekova za rijetke bolesti i 9.030.363 KM po osnovu Protokola o izmirenju duga Fonda zdravstvenog osiguranja prema Zdravstvenoj ustanovi „Fresenius Medical Care“ za usluge dijalize i Zavodu za zapošljavanje 12.790.284 KM koji se najvećim dijelom odnose na transfere date od Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite u iznosu od 10.723.278 KM.

Kod Ministarstva porodice, omladine i sporta transferi i obaveze po osnovu transfera između različitih jedinica vlasti su iskazani u manjem iznosu za 300.000 KM, jer rashodi i obaveze po osnovu transfera prema Javnoj ustanovi Javni fond za dječiju zaštitu nisu priznati i evidentirani, što nije u skladu sa članom 82. i 93. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1.2.10. Izdaci za nefinansijsku imovinu

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani u iznosu od 232.520.002 KM. Na fondu (01) iskazan je iznos od 180.906.747 KM, a na fondovima (02-05) iskazano je 51.613.255 KM. Najvećim dijelom se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (116.311.696 KM), investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata (15.744.489 KM), nabavku postrojenja i opreme (42.838.550 KM), nematerijalnu

proizvedenu imovinu (34.554.236 KM), nematerijalnu neproizvedenu imovinu (4.125.187 KM) i za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i sl. (17.769.114 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata su najvećim dijelom iskazani kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (89.095.105 KM) po osnovu uplata rata po ugovorima izvođačima radova u sklopu projekata izgradnje bolnica, JU Vode Srpske 14.487.978 KM po Projektu Mjere zaštite od poplava, Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (3.821.928 KM, od čega se 2.156.328 KM odnosi na izgradnju sistema za navodnjavanje u Bijeljini), na organizacionom kodu javnih investicija iz sredstava budžeta (2.967.509 KM, od čega 2.000.000 KM po osnovu izgradnje zgrade Fakulteta fizičkog vaspitanja i sporta Univerziteta u Istočnom Sarajevu) i kod MUP-a (2.249.825 KM).

Kod MUP-a izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata su iskazani manje za iznos od 467.470 KM, jer primljene situacije po osnovu izvršenih ulaganja u izgradnju i opremanje Internata zgrade policijske akademije u iznosu od 90.983 KM i izgradnju objekta za potrebe Policijske uprave Istočno Sarajevo u iznosu od 376.487 KM, nisu iskazani na izdacima za nefinansijsku imovinu, što nije u skladu sa članom 104. i 105. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Izdaci za investiciono održavanje, rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata su najvećim dijelom iskazani na organizacionom kodu javnih investicija (8.197.755 KM) od čega se najveći dio odnosi na izgradnju Studentskog centra u Lukavici 3.347.755 KM i rekonstrukciju objekta Rektorata i Muzičke akademije Univerziteta u Istočnom Sarajevu 3.581.909 KM.

Na organizacionom kodu Javnih investicija, izdaci za rekonstrukciju i adaptaciju zgrada i objekata iskazani su u manjem iznosu za 1.085.826 KM (šire objašnjeno u tački 3.5. ovog Izvještaja).

Izdaci za nabavku postrojenja i opreme su najvećim dijelom iskazani na organizacionom kodu javnih investicija (8.610.024 KM, od čega se 3.526.207 KM odnosi na nabavku hardvera za potrebe fiksalizacije), kod MUP-a (7.512.792 KM, od čega se na nabavku motornih vozila odnosi 1.865.872 KM, komunikacionu i računarsku opremu 1.201.548 KM i policijsku opremu 2.958.102 KM), JU „Vode Srpske“ 4.306.311 KM (najveći dio se odnosi na Projekat Mjere zaštite od poplava), Ministarstva prosvjete i kulture i institucija obrazovanja i kulture 5.139.148 KM (od čega se 3.504.481 KM odnosi na Ministarstvo po osnovu realizacije projekta Opremanje vaspitno-obrazovnih ustanova u Republici Srpskoj računarskom opremom i softverom), Ministarstva zdravlja (2.317.139 KM, od čega se 1.186.400 KM odnosi na nabavku motornih vozila) i kod institucija visokog obrazovanja 2.133.907 KM.

Kod Republičke uprave civilne zaštite, izdaci za nabavku prevoznih sredstava iskazani su u manjem iznosu za 78.519 KM (šire objašnjeno u tački 6.1.2.2. ovog Izvještaja).

Izdaci za nematerijalnu proizvedenu imovinu su najvećim dijelom iskazani na kodu Javnih investicija (25.410.366 KM) po osnovu realizacije projekta uspostavljanja Sistema za upravljanje fiskalizacijom u Republici Srpskoj – ulaganja u softver koji je u nadležnosti Poreske uprave i kod Ministarstva finansija (6.366.270 KM, od čega se 6.338.365 KM odnosi na izdatke za računarski program za nadzor nad priređivanjem igara na sreću).

Izdaci za nematerijalnu neproizvedenu imovinu najvećim dijelom su iskazani kod Generalnog sekretarijata Vlade (2.393.183 KM) za nabavku licenci, Službe za zajedničke poslove (938.422 KM) za produženje trajnosti vremenskih licenci i proizvođačke podrške za aktivnu mrežnu opremu i sistema slabe struje i kod Ministarstva finansija (543.566 KM) za nabavku Oracle licenci.

Izdaci za zalihe materijala, robe i sitnog inventara, ambalaže i sl. najvećim dijelom su iskazani kod zdravstvenih ustanova 3.899.836 KM, od čega u JZU Zavod za transfuzijsku medicinu 3.229.222 KM, studentskih centara 2.941.824 KM, kazneno-popravnih zavoda 4.194.605 KM, Ugostiteljskog servisa Vlade 2.175.279 KM i institucija obrazovanja i kulture 835.267 KM.

6.1.2.11. Izdaci za nefinansijsku imovinu iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti

Izdaci za nefinansijsku imovinu iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 441.646 KM, na fondu (01). Evidentirani su na organizacionim kodovima KPZ po osnovu odnosa (transakcija) sa njihovim PJ, te su u cjelosti eliminisani prilikom konsolidacije.

6.1.3. Budžetski rezultat (suficit/deficit)

U obrascu PIB 01 (budžet u užem smislu – fond 01) iskazan je budžetski deficit u iznosu od 257.864.343 KM koji predstavlja zbir bruto budžetskog deficita u iznosu od 80.556.135 KM i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazan u negativnom iznosu od 177.308.208 KM. Iskazani bruto budžetski deficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (4.170.825.535 KM) i budžetskih rashoda (4.251.381.670 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u naprijed navedenom negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka (4.040.185 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (181.348.393 KM).

U Napomenama uz Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj objelodanjeno je da iznos iskazanog deficita u obrascu PIB 01 treba uvećati za 19.786.840 KM po osnovu ukalkulisanih obaveza evidentiranih u okviru rashoda obračunskog karaktera.

Po nalazu revizije budžetski deficit u obrascu PIB 01 je potrebno korigovati na više za 22.010.893 KM, po osnovu manje iskazanih tekućih rashoda 19.786.840 KM (koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera), izdataka za nefinansijsku imovinu (1.631.815 KM), transfera između ili unutar jedinica vlasti (300.000 KM) i doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (292.238 KM).

U obrascu PIB 02 (fond 02) iskazan je budžetski suficit u iznosu od 4.168.839 KM koji predstavlja zbir bruto budžetskog suficita u iznosu od 7.376.566 KM i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu od 3.207.727 KM. Iskazani bruto budžetski suficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (177.891.135 KM) i budžetskih rashoda (170.514.569 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka (3.484.492 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (6.692.219 KM).

Suficit korisnika fonda 02, koji posluju van GKT i za koje se ne vrši zvanično usvajanje planiranog budžeta, u 2023. godini iznosio je 1.640.404 KM.

U obrascu PIF iskazan je budžetski deficit u iznosu od 300.555.433 KM koji predstavlja zbir bruto budžetskog deficita u iznosu od 78.727.671 KM i neto izdataka za nefinansijsku imovinu iskazanih u negativnom iznosu od 221.827.762 KM. Iskazani bruto budžetski deficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (4.433.102.883 KM) i budžetskih rashoda (4.511.830.554 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka (10.692.242 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (232.520.003 KM).

Po nalazu revizije budžetski deficit u obrascu PIF je potrebno korigovati na više za 22.209.469 KM, po osnovu manje iskazanih tekućih rashoda 19.985.416 KM (koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera), izdataka za nefinansijsku imovinu

(1.631.815 KM), transfera između ili unutar jedinica vlasti (300.000 KM) i doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (292.238 KM).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje u obrascu PIB 01 je iskazano u iznosu od 82.774.881 KM, a predstavlja zbir primitaka po osnovu finansijske imovine (98.742.981 KM), zaduživanja (806.831.729 KM) i ostalih primitaka (43.604.060 KM) umanjen po osnovu izdataka za finansijsku imovinu (2.048.364 KM), izdataka za otplatu dugova (983.435.377 KM) i ostalih izdataka (46.469.910 KM).

Neto finansiranje u obrascu PIB 02 je iskazano u iznosu od 22.356.742 KM, a predstavlja zbir primitaka po osnovu finansijske imovine (189.000 KM), ostalih primitaka (26.566.004 KM) i raspodjele suficita iz ranijih perioda (13.920.060 KM) umanjen po osnovu izdataka za finansijsku imovinu (200 KM) i ostalih izdataka (18.318.122 KM).

Neto finansiranje u obrascu PIF je iskazano u iznosu od 5.708.277 KM, a predstavlja zbir primitaka po osnovu finansijske imovine (102.447.758 KM), zaduživanja (906.091.066 KM), ostalih primitaka (74.061.756 KM) i raspodjele suficita iz ranijih perioda (13.920.060 KM) umanjen po osnovu izdataka za finansijsku imovinu (42.205.226 KM), za otplatu dugova (984.695.417 KM) i ostalih izdataka (75.328.275 KM).

6.1.4.1. Izdaci za finansijsku imovinu

Izdaci za finansijsku imovinu su iskazani u ukupnom iznosu od 44.615.226, a prilikom konsolidacije eliminisan je iznos od 2.410.000 KM, pa izdaci za finansijsku imovinu nakon konsolidacije iznose 42.205.226 KM. Na fondu (01) iskazan je iznos od 2.048.364 KM, a na fondovima (02-05) iznos od 42.566.862 KM. Najvećim dijelom se odnose na izdatke za hartije od vrijednosti (1.000.000 KM), izdatke za akcije i učešća u kapitalu (682.100), date zajmove (33.245.092 KM), finansijsku imovinu iz transakcija s drugim jedinicama vlasti (7.278.034 KM) i za finansijsku imovinu iz transakcija s budžetskim korisnicima iste jedinice vlasti (2.410.000 KM).

Izdaci za hartije od vrijednosti (izuzev akcija) iskazani su u iznosu od 1.000.000 KM i u cjelosti se odnose se na kupovinu obveznica „Naša banka“ a.d. Banja Luka.

Izdaci za akcije i učešća u kapitalu se najvećim dijelom odnose na izdatke iskazane kod Ministarstva trgovine i turizma (680.000 KM) po osnovu dodatnog uloga u privredno društvo „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad.

Izdaci za date zajmove najvećim dijelom se odnose na zajmove date javnim preduzećima iz ino-kreditnih sredstava 29.879.099 KM, od čega se 29.492.294 KM odnosi na JP „Autoputevi“ iz kredita EBRD-a po projektu koridor-obilaznica Vc Doboj.

Izdaci za finansijsku imovinu iz transakcija s drugim jedinicama vlasti se odnose na izdatke po osnovu zajmova datih JLS (6.911.570 KM) po Projektu Vodovod i kanalizacija Republike Srpske od čega se najveći dio odnosi na Grad Prijedor 1.747.943 KM i Opštinu Teslić 4.103.307 KM.

Izdaci za finansijsku imovinu iz transakcija s budžetskim korisnicima iste jedinice vlasti prije eliminacije su iznosili 2.410.000 KM. Odnose se na pozajmljena sredstva JU „Vode Srpske“ za izmirenje obaveza za PDV prema izvođačima radova, po Projektu Mjere zaštite od poplava. U procesu konsolidacije navedeni izdaci su u cjelosti eliminisani.

6.1.4.2. Izdaci za otplatu dugova

Izdaci za otplatu dugova su iskazani u iznosu od 986.537.128 KM. U postupku konsolidacije eliminisan je iznos od 1.841.711 KM i nakon eliminacije iznose 984.695.417 KM. Odnose se na izdatke za otplatu glavnice po HoV (571.806.122 KM), otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji (47.528.144 KM), otplatu glavnice zajmova primljenih iz

inostranstva (359.431.797 KM), otplatu ostalih dugova (5.929.354 KM) i za otplatu dugova prema drugim budžetskim korisnicima iste jedinice vlasti (1.841.711 KM).

Izdaci za otplatu glavnice po HoV se odnose na otplatu glavnice po obveznicama u inostranstvu (328.579.440 KM), otplatu glavnice po obveznicama emitovanim u zemlji javnom ponudom (113.120.080 KM), otplatu glavnice po obveznicama u zemlji emitovanim za izmirenje obaveza po Zakonu o unutrašnjem dugu (44.456.017 KM) i otplatu glavnice po ostalim hartijama od vrijednosti u iznosu od 85.650.587 KM.

Izdaci za otplatu glavnice primljenih zajmova u zemlji najvećim dijelom se odnose na izdatke po osnovu indirektnog zaduživanja Republike Srpske za račun Fonda PIO, Fonda zdravstvenog osiguranja, UKC i JU Javnog fonda za dječiju zaštitu (8.250.000 KM), dugoročnog kreditnog zaduženja iz 2017. godine za nabavku helikoptera (3.133.333 KM), dugoročnog kreditnog zaduženja za realizaciju projekta sanacije, adaptacije, rekonstrukcije i izgradnje kompleksa kasarne „Krajiških brigada“ (2.166.667 KM), drugog dugoročnog kreditnog zaduženja u 2017. godini (10.000.000 KM), prvog dugoročnog kreditnog zaduženja za 2019. godinu (12.857.143 KM) i ugovora o sindiciranom kreditu (10.000.000 KM).

Izdaci za otplatu glavnice zajmova primljenih iz inostranstva se odnose na otplatu glavnice zajmova primljenih od stranih vlada (63.394.918 KM), otplatu glavnice zajmova primljenih od međunarodnih organizacija (111.669.355 KM) i otplatu glavnice zajmova primljenih od stranih finansijskih institucija (184.268.485 KM).

Izdaci za otplatu ostalih dugova najvećim dijelom se odnose na gotovinske isplate za izmirenje obaveza verifikovanih u skladu sa Zakonom o unutrašnjem dugu Republike Srpske (4.073.795 KM) i za izdatke dvanaest mjesečnih otplata po ugovoru o operativnom lizingu za nabavku usluga iznajmljivanja/najma 102 putnička motorna vozila kod MUP-a (1.815.559 KM).

Izdaci za otplatu dugova prema drugim budžetskim korisnicima iste jedinice vlasti prije eliminacije su iznosili 1.841.711 KM, od toga 872.388 KM sredstava je vraćeno Ministarstvu finansija za iznos PDV-a koji je UIO BiH vratila na račun JU „Vode Srpske“ u okviru realizacije Projekta hitne pomoći zaštite od poplava. Ukupan iznos je u cjelosti eliminisan u postupku konsolidacije.

6.1.4.3. Ostali izdaci

Ostali izdaci su iskazani u iznosu od 78.376.403 KM. U postupku konsolidacije eliminisan je iznos od 3.048.127 KM i nakon eliminacije iznose 75.328.276 KM. Na fondu (01) su iskazani u iznosu od 46.469.910 KM, a na fondovima (02-05) u iznosu od 31.906.493 KM. Odnose se na izdatke po osnovu PDV-a (7.601.127 KM), depozita i kaucija (20.391.337 KM), avansa (4.524.507 KM), ostalih izdataka (16.820.838 KM) i ostalih izdataka iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (29.038.594 KM).

Izdaci po osnovu PDV-a su evidentirani po osnovu PDV-a po isplaćenim ulaznim fakturama dobavljača za koje na osnovu Zakona o porezu na dodatu vrijednost („Službeni glasnik BiH“ broj 9/05, 35/05, 100/08, 33/17, 46/23 i 80/23) postoji pravo na povrat, uključujući i pravo povrata iz međunarodnih ugovora.

Izdaci po osnovu depozita i kaucija se najvećim dijelom odnose na sredstva isplaćena sa depozitnih računa osnovnih, okružnih i okružnih privrednih sudova (16.350.289 KM).

Izdaci po osnovu avansa su najvećim dijelom iskazani kod Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (3.170.459 KM), a odnose se na avanse za nefinansijsku imovinu, koji se zatvaraju u narednoj godini u okviru Projekta program integrisanog razvoja koridora rijeke Save i Drine primjenom višafaznog programskog pristupa.

Ostali izdaci su najvećim dijelom iskazani po osnovu otplate neizmirenih obaveza iz ranijih godina u iznosu od 13.070.236 KM, koje su u 2022. godini ili ranijim godinama ukalkulisane preko obračunskih rashoda i za koje u budžetu 2022. godine nisu bila obezbijeđena sredstva ili nisu bile evidentirane kod Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite za godišnji borački dodatak za 2022. godinu 12.083.002 KM, Republičke uprave civilne zaštite (279.868 KM), institucija pravosuđa (581.296 KM) i kod ostalih budžetskih korisnika (126.070 KM).

Ostali izdaci iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se najvećim dijelom odnose na izdatke za naknadu plata koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (25.194.429 KM).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju u obrascu PIB 01, nastala kao razlika između iskazanih budžetskih prihoda i primitaka u iznosu od 5.124.044.490 KM i iskazanih budžetskih rashoda i izdataka u iznosu od 5.464.683.714 KM, iskazana je u negativnom iznosu od 340.639.224 KM, a čine je budžetski deficit (257.864.343 KM) i neto finansiranje (82.774.881 KM).

U skladu sa paragrafom 33 MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, u Napomenama uz Konsolidovani izvještaj je objelodanjeno da iskazanu negativnu razliku u finansiranju u obrascu PIB treba uvećati za 19.786.840 KM, te negativna razlika iznosi 360.426.064 KM.

Iskazanu negativnu razliku u finansiranju u obrascu PIB 01 u iznosu od 340.639.224 KM je potrebno korigovati na više za 22.010.893 KM, po osnovu manje iskazanih tekućih rashoda 19.786.840 KM (koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera), izdataka za nefinansijsku imovinu (1.631.815 KM), transfera između ili unutar jedinica vlasti (300.000 KM) i doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (292.238 KM).

Razlika u finansiranju u obrascu PIB 02, nastala kao razlika između iskazanih budžetskih prihoda i primitaka na fondu 02 u okviru GKT u iznosu od 208.130.631 KM i iskazanih budžetskih rashoda i izdataka na fondu 02 u okviru GKT u iznosu od 195.525.110 KM, uvećana za raspodjelu budžetskog suficita iz ranijih perioda u iznosu od 13.920.060 KM, iskazana je u pozitivnom iznosu od 26.525.581 KM.

U skladu sa paragrafom 33 MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, u Napomenama uz Konsolidovani izvještaj je objelodanjeno da iskazanu pozitivnu razliku u finansiranju u obrascu PIB 02 treba umanjiti za 193.824 KM, te pozitivna razlika iznosi 26.331.757 KM.

Razlika u finansiranju u obrascu PIF, nastala kao razlika između iskazanih budžetskih prihoda i primitaka u iznosu od 5.526.395.705 KM i iskazanih budžetskih rashoda i izdataka u iznosu od 5.846.579.475 KM, uvećana za raspodjelu suficita iz ranijih perioda u iznosu od 13.920.060 KM iskazana je u negativnom iznosu od 306.263.710 KM, a čine je budžetski deficit (300.555.433 KM) i neto finansiranje (5.708.277 KM).

U skladu sa paragrafom 33 MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške, u Napomenama uz Konsolidovani izvještaj je objelodanjeno da iskazanu negativnu razliku u finansiranju u obrascu PIF treba uvećati za 19.985.416 KM, te negativna razlika iznosi 326.249.126 KM.

Iskazanu negativnu razliku u finansiranju u obrascu PIF u iznosu od 306.263.710 KM je potrebno korigovati na više za 22.209.469 KM, po osnovu manje iskazanih tekućih rashoda 19.985.416 KM (koji su evidentirani u okviru rashoda obračunskog karaktera), izdataka za nefinansijsku imovinu (1.631.815 KM), transfera između ili unutar jedinica

vlasti (300.000 KM) i doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova (292.238 KM).

6.2. Bilans uspjeha

Prihodi i rashodi iskazani u Konsolidovanom BU, u odnosu na budžetske prihode i rashode koji se iskazuju u izvještajima PIF i PIB, koji su objašnjeni pod tačkama 6.1.1. i 6.1.2. ovog izvještaja, veći su za prihode i rashode obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi u Konsolidovanom BU su iskazani u iznosu od 4.655.030.271 KM, po osnovu budžetskih prihoda koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB 01 i PIB 02 i PIF) u iznosu od 4.433.102.883 KM (objašnjeni pod tačkom 6.1.1. izvještaja) i prihoda obračunskog karaktera u iznosu od 221.927.389 KM.

6.2.1.1. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 221.927.389 KM. U postupku konsolidacije eliminisani su u iznosu od 20.811.015 KM. Odnose se najvećim dijelom na prihode evidentirane po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa (101.320.361 KM), finansijske prihode obračunskog karaktera (51.645.009 KM) i prihode od usklađivanja vrijednosti imovine (42.992.732 KM).

Finansijski prihodi obračunskog karaktera se najvećim dijelom odnose na obračunate pozitivne kursne razlike na obaveze i potraživanja (39.995.180 KM) i obračunatu kamatu na sva dospjela nenaplaćena potraživanja od JP „Željeznice“ a.d. Doboj (10.953.364 KM).

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine su najvećim dijelom iskazani po osnovu Izvještaja iz Jedinственe evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine (32.353.385 KM)

Prihodi obračunskog karaktera evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa se najvećim dijelom odnose na obračunske prihode po osnovu poreskih potraživanja koji su evidentirani po osnovu izvještaja iz Jedinственe poreske evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine (po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa – 23.048.102 KM i doprinosa za PIO 78.272.258 KM).

6.2.2. Rashodi

Rashodi u Konsolidovanom BU su iskazani u iznosu od 4.969.197.227 KM po osnovu budžetskih rashoda koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB i PIF) u iznosu od 4.511.830.554 KM (objašnjeni pod tačkom 6.1.2. izvještaja) i rashoda obračunskog karaktera u iznosu od 457.366.673 KM.

6.2.2.1. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 457.366.673 KM. U postupku konsolidacije eliminisani su u iznosu od 20.620.897 KM. Odnose se najvećim dijelom na nabavnu vrijednost realizovanih zaliha (27.837.239 KM), rashode po osnovu amortizacije (147.286.003 KM), finansijske rashode obračunskog karaktera (16.700.178 KM), rashode od usklađivanja vrijednosti imovine (175.249.695 KM), date pomoći u naturi (41.670.724 KM), ostale rashode obračunskog karaktera (21.294.121 KM) i rashode obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti (22.822.459 KM).

Nabavna vrijednost realizovanih zaliha najvećim dijelom je iskazana kod MUP-a (10.680.109 KM), KPZ sa PJ (5.122.834 KM), JZU Zavod za transfuzijsku medicinu (3.474.397 KM) i Ugostiteljskog servisa (2.292.219 KM).

Finansijski rashodi obračunskog karaktera najvećim dijelom se odnose na obračunate negativne kursne razlike na obaveze po ino kreditima nastale kao posljedica promjene kursa (USD, SDR) na dan bilansiranja (15.807.192 KM).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine se najvećim dijelom odnose na rashode evidentirane po osnovu usklađivanja nenaplaćenih poreskih potraživanja (146.326.921 KM), a na osnovu Izvještaja iz Jedinственe evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine i po osnovu korekcije dospjelih nenaplaćenih potraživanja iz 2022. godine od JP „Željeznica“ a.d. Doboj (19.466.453 KM).

Date pomoći u naturi su najvećim dijelom iskazane kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (36.772.521 KM) po osnovu prenosa imovine na javne zdravstvene ustanove (UKC RS 19.510.061 KM, JZU Bolnica Foča 15.132.156 KM i drugima 2.130.304 KM) i kod Ministarstva trgovine i turizma (2.533.824 KM) po osnovu robnih rezervi datih centrima za socijalni rad i organizacijama Crvenog krsta.

Ostali rashodi obračunskog karaktera se odnose najvećim dijelom na rashode po osnovu ukalkulisanih obaveza Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite za koje nije bilo raspoloživih sredstava u budžetu-fond 01 (12.977.874 KM), MUP-a (5.759.824 KM), institucija pravosuđa (910.764 KM, od čega na fondu 02 iznos od 198.576 KM), na organizacionom kodu ostale budžetske potrošnje po osnovu sudskih izvršnih rješenja (282.854 KM) i kod Ministarstva trgovine i turizma (54.100 KM). Shodno navedenom, manje je iskazano izvršenje budžeta u obrascu PIF za 2023. godinu u iznosu od 19.985.416 KM.

Rashodi obračunskog karaktera po osnovu odnosa sa drugim jedinicama vlasti najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu prenosa imovine bivšeg MORS-a (10.478.385 KM) po odlukama Vlade, prenosa imovine na JLS po završenim projektima koji su finansirani iz sredstava javnih investicija (5.182.858 KM) i prenosa imovine na JLS od strane Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije (4.142.603 KM) po projektu zatvaranja kolektivnih centara i alternativnih smještaja.

6.2.3. Finansijski rezultat

U Konsolidovanom BU za period od 01.01-31.12.2023. godine iskazan je negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 314.166.956 KM. Po nalazu revizije finansijski rezultat tekuće godine je potrebno korigovati na više za 592.238 KM, tako da negativan finansijski rezultat tekuće godine iznosi 314.759.194 KM.

6.3. Bilans stanja

Poslovna aktiva i pasiva iskazane su u Konsolidovanom BS za korisnike budžeta Republike na dan 31.12.2022. godine u vrijednosti od po 22.937.903.633 KM. Nakon izvršenih korekcija za 2022. godinu, poslovna aktiva i pasiva na dan 01.01.2023. godine iznose po 23.841.483.118 KM i veće su za 903.579.485 KM u odnosu na iznose prezentovane na dan 31.12.2022. godine. U skladu sa MRS-JS 3 - Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške izvršena su korektivna knjiženja i po tom osnovu prepravljanja uporednih iznosa za prethodni prezentovani period, a iznosi korekcija su dati u nastavku ovog izvještaja.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su povećani za 2.139.577 KM. Najznačajnija korekcija (821.040 KM) izvršena je kod RUGIPP-a po osnovu uknjižavanja potraživanja od Ministarstva poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja su povećana za 232.806 KM po osnovu korekcije potraživanja iz regresnih postupaka iz ranijih godina kod Fonda PIO.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je povećana za 2.062.389 KM. Najznačajnije korekcije izvršene su kod JU Studentski centar „Nikola Tesla“ Banja Luka (1.136.118 KM), JU Studentski centar u Lukavici (887.332 KM) i Univerziteta u Istočnom Sarajevu (418.091 KM) po osnovu neevidentiranih računa za nabavku imovine.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja su povećana za 2.121.117 KM. Obaveze iz poslovanja povećane su za 2.441.541 KM, od čega je najznačajnija korekcija izvršena kod JU Studentski centar „Nikola Tesla“ Banja Luka (1.136.118 KM), JU Studentski centar u Lukavici (887.332 KM) i Univerziteta u Istočnom Sarajevu (418.091 KM) po osnovu neevidentiranih obaveza po računima za nabavku imovine.

Dugoročne obaveze i razgraničenja su povećane za 3.102.032 KM. Najznačajnija korekcija je izvršena kod Ministarstva finansija po osnovu doknjižavanja obaveza po osnovu kamata po sudskim rješenjima koja se izmiruju gotovinskim isplatama (1.923.691 KM).

Trajni izvori sredstava su povećani za 146.745.723 KM i sve korekcije su izvršene kod Ministarstva finansija po osnovu izvještaja JP „Autoputevi“ i korekciji početnog stanja na način da je u 2022. godini više aktivirano dijelova autoputeva koji ne podliježu amortizaciji u iznosu od 8.352.192 KM iz ulaganja izvršenih u 2022. godini i 138.207.876 KM iz ulaganja iz ranijih godina.

Revalorizacione rezerve su smanjene za 817.010 KM i sve korekcije su izvršene kod MUP-a po osnovu dorade pomoćne knjige.

Finansijski rezultat je smanjen za 146.745.723 KM, kao neto efekat izvršenih ukupnih korekcija, pri čemu je finansijski rezultat ranijih godina smanjen za 138.618.495 KM, a finansijski rezultat tekuće godine smanjen za 8.098.596 KM. Najveći uticaj na promjenu finansijskog rezultata imale su korekcije koje je izvršilo Ministarstvo finansija po osnovu izvještaja JP „Autoputevi“ po osnovu aktiviranja dijelova autoputeva koji ne podliježu amortizaciji (kada se uvećavaju trajni izvori na teret finansijskog rezultata) u iznosu od 146.745.723 KM, smanjenja ispravke vrijednosti i povećanja nabavne vrijednosti autoputeva što je imalo pozitivan uticaj na finansijski rezultat u iznosu od 1.372.178 KM.

Neto poslovna aktiva i pasiva iskazane su u Konsolidovanom BS na dan 31.12.2023. godine u iznosu od po 23.944.828.609 KM.

6.3.1. Aktiva

Neto poslovna aktiva na dan 31.12.2023. godine se odnosi na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja (650.454.914 KM), nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima (17.779.720 KM), dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja (6.783.126.725 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (16.493.467.251 KM).

6.3.1.1. Gotovina i gotovinski ekvivalenti

Gotovina i gotovinski ekvivalenti su iskazani u ukupnom iznosu od 387.896.268 KM, u GKT 351.286.562 KM i izvan GKT 36.609.706 KM. Odnose se na novčana sredstva koja se nalaze u blagajnama u iznosu 317.478 KM, na bankovnim računima u iznosu od 387.218.077 KM, izdvojena novčana sredstva i akreditive i ostalu gotovinu i gotovinske ekvivalente u iznosu od 360.713 KM.

Računi za uplatu javnih prihoda su bili otvoreni kod osam banaka preko kojih je u 2023. godini ukupno naplaćeno 3.384.510.869 KM, a raspoređeno sa 31.12.2023. godine 3.384.456.605 KM (od čega 67,8% u budžet Republike, 21,5% Fondu zdravstvenog osiguranja, 4% budžetima opština i gradova, 3,3% Fondu za dječiju zaštitu, 1,2% JU „Zavod za zapošljavanje“ i 2,2% ostalim korisnicima). Od preostalih 13.975.859 KM raspoređeno je 03.01.2023. godine u budžet Republike 9.056.616 KM i namjenske račune za vode 123.585 KM i šume 3.096 KM.

Krajnjim korisnicima je u toku 2023. godine doznačeno 1.956.297.754 KM prihoda od indirektnih poreza (od čega budžetu Republike 1.408.534.382 KM, budžetima opština i gradova 469.511.461 KM i JP „Putevi“ 78.251.910 KM). Od 5.652.988 KM neraspoređenih prihoda po osnovu indirektnih poreza na dan 31.12.2023. godine budžetu Republike je 03.01.2024. godine doznačeno 4.069.911 KM, a ostatak je raspodjeljen budžetima opština i gradova (1.356.637 KM) i JP „Putevi Republike Srpske“ (226.106 KM).

Po osnovu šest MLK provedenih u 2023. godini kompenzovani su javni prihodi u iznosu od 18.458.793 KM, raspoređeni u sljedećim procentima 71,4% budžetu Republike, 21,9% Fondu zdravstvenog osiguranja, 3,5% Fondu dječije zaštite, 1,8% budžetima opština i gradova, 1,2% JU „Zavod za zapošljavanje“ i 0,2% ostalim korisnicima.

Stanje na računima javnih prihoda na dan 31.12.2023. godine iznosilo je 13.812.422 KM. Stanje na JRT i računima posebnih namjena koji su otvoreni za realizaciju posebnih projekata (finansiranje i kreditiranje od strane različitih donatora i kreditora) na dan 31.12.2023. godine iskazano je u iznosu od 252.083.087 KM (u domaćoj valuti) i 77.153.334 KM (devizni račun). Na posebnim escrow računima na dan 31.12.2023. godine je iskazano stanje novčanih sredstava ostvarenih po osnovu privatizacije državnog kapitala (380.625 KM) i sukcesije (1.910.668 KM).

U toku 2023. godine ostvareni su prilivi na escrow račune u iznosu od 2.234.512 KM, a po osnovu prihoda po osnovu pripadajućeg dijela raspoloživih novčanih sredstava sukcesije (183.298 KM), povrata sredstava pozajmljenih JU „Vode Srpske“ (1.191.711 KM), povrata PDV-a plaćenog za realizaciju investicionih projekata (209.503 KM) i primitaka od naplate zajma datog Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata (650.000 KM).

Odlivi sredstava u ukupnom iznosu od 2.630.937 KM realizovani su po osnovu plaćanja po projektima koji su prema odlukama Vlade finansirani iz sredstava klirinškog duga (48.460 KM), po osnovu sredstava pozajmljenih JU „Vode Srpske“ za potrebe realizacije dijela Ugovora po Projektu mjere zaštite od poplava u Republici Srpskoj (2.410.000 KM) i isplate sredstava PDV-a za realizaciju investicionih projekata (172.476 KM).

Značajan dio novčanih sredstava sa escrow računa (računa privatizacije i sukcesije) u proteklim godinama po osnovu odluka Vlade dat je u vidu pozajmica i zajmova, za koje Vlada pojedinačnim odlukama prolongira rokove povrata sredstava, a isto se odnosi na:

- 14.511.027 KM pozajmljenih sredstava JP „Robne rezerve“ a.d. Banja Luka na ime obezbjeđenja novčanih sredstava za realizaciju tekućih aktivnosti, sa rokom povrata 31.12.2016. godine. Rješenjem Okružnog privrednog suda u Banjoj Luci od 17.07.2017. godine otvoren je stečajni postupak u JP „Robne rezerve“ a.d. Banja Luka. Ministarstvo finansija je prijavilo svoja potraživanja po odlukama sa escrow računa, a na ročištu povjerilaca 13.11.2017. godine potraživanja su priznata u cijelosti i svrstana u niži isplatni red,
- 17.027.945 KM potraživanja od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite za sredstva odobrena za realizaciju dijela Ugovora za projektovanje, izgradnju i opremanje Nove bolnice u Bijeljini. Rok za povrat je prolongiran do 31.01.2025. godine,
- 1.159.247 KM spornih potraživanja od Opštine Šamac po osnovu prenosa prava svojine imovine preduzeća „Hranaprodukt“ (koju je Vlada kupila u stečaju) na Opštinu Šamac. Odlukom o prenosu prava svojine od 18.07.2012. godine definisano je da će Opština Šamac i Vlada zaključiti poseban sporazum o regulisanju međusobnih obaveza u vezi povrata sredstava i to nalaženjem strateškog partnera koji će Vladi isplatiti cjelokupan iznos na ime kupljene imovine, u suprotnom će Opština Šamac dugovani iznos izmiriti u 12 jednakih rata i
- 1.347.554 KM korištenih u cilju realizacije dijela ugovora koji se odnose na obavezu plaćanja PDV-a po projektima „Vodovodna i kanalizaciona infrastruktura u Republici

Srpskoj“ i „Projekat hitne pomoći zaštite od poplava“. Ista će biti uplaćena na escrow račune po rješenjima UIO.

Gotovina i gotovinski ekvivalenti iskazani kod budžetskih korisnika izvan GKT iznose 36.609.706 KM. Najznačajniji iznosi sredstava su iskazani kod Jedinice za implementaciju poljoprivrednih projekata (9.502.627 KM), RUGIPP (7.472.372 KM), Poreske uprave na računu prinudne naplate (3.292.017 KM), Fonda „Partner“ (5.340.614 KM), Fonda za rehabilitaciju i zapošljavanje invalida (4.191.116 KM) i JU „Vode Srpske“ (2.302.031 KM).

6.3.1.2. **Kratkoročni plasmani**

Kratkoročni plasmani su iskazani u neto iznosu od 92.196.149 KM, a odnose se na kratkoročne zajmove i dugoročne zajmove koji dospijevaju na naplatu do godinu dana.

Kratkoročni zajmovi su iskazani u bruto vrijednosti od 15.518.784 KM, ispravke vrijednosti od 15.421.193 KM i neto vrijednosti od 97.591 KM.

Najveći dio kratkoročnih zajmova u bruto iznosu od 14.511.027 KM odnosi se na datu pozajmicu (za koju nije definisan obligacioni odnos, prava i obaveze davaoca i primaoca pozajmice) iz sredstava privatizacije JP „Robne rezerve“ a.d. Banja Luka za obezbjeđenje novčanih sredstava za realizaciju tekućih aktivnosti. U toku 2016. godine je izvršena ispravka vrijednosti navedenih potraživanja. Nad preduzećem je u 2017. godini pokrenut stečajni postupak koji je još uvijek u toku, a prema informacijama dobijenim od Ministarstva finansija namirenje potraživanja s obzirom na stečajnu masu, visinu potraživanja i niži isplatni red, je upitno.

U okviru kratkoročnih zajmova evidentirana su potraživanja nekadašnje Republičke uprave carina Republike Srpske u ukupnom iznosu od 769.071 KM, te kratkoročni zajmovi dati domaćim neprofitnim subjektima kod PJ „Drina“ Foča u iznosu od 221.581 KM, od čega je 123.990 KM korigovano zbog nenaplativosti.

Dugoročni zajmovi koji dospijevaju na naplatu do godinu dana su iskazani u bruto iznosu od 309.916.955 KM, ispravke vrijednosti od 217.818.397 KM i neto vrijednosti od 92.098.558 KM, a odnose se na zajmove date:

- IRB-i i fondovima pod njenom upravom (7.775.580 KM),
- javnim preduzećima u iznosu od 186.532.589 KM, a najvećim dijelom korisnicima ino - kredita: MH „Elektroprivreda“ a.d. Trebinje (8.192.078 KM), JP „Željeznice“ a.d. Doboj (165.925.127 KM), Rudnik i termoelektrane Ugljevik (7.704.394 KM) i JP Regionalna deponija Zvornik (1.095.913 KM). Ispravka vrijednosti navedenih zajmova koji nisu naplaćeni duže od 365 dana najvećim dijelom se odnosi na zajmove date JP „Željeznice“ a.d. Doboj (151.127.364 KM), „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Bijeljina (638.966 KM) i JP „Putevi“ (7.524.123 KM),
- bankama i mikrokreditnim društvima (2.098.465 KM), a najvećim dijelom kod MKD „Sinergijaplus“ Banja Luka (2.061.324 KM), koji je u potpunosti korigovan zbog nenaplativosti,
- javnim preduzećima u iznosu od 3.371.771 KM (42 korisnika) po osnovu reprogramiranih kredita plasiranih iz budžeta i preuzetih vansudskim poravnanjem u postupku privatizacije državnog kapitala u bankama, a ispravka vrijednosti ovih potraživanja iznosi 3.328.033 KM,
- dugoročni zajmovi iz ino izvora koji dospijevaju za naplatu u periodu do godinu u iznosu od 54.019.085 KM (od čega se na JP „Putevi“ odnosi 15.716.386 KM, a na JP „Autoputevi“ 38.302.699 KM),
- ostalim domaćim nefinansijskim subjektima u bruto iznosu od 27.059.363 KM, od čega se 9.339.942 KM odnosi na nereprogramirane, a 17.719.420 KM na reprogramirane kredite. Zbog nenaplativosti, izvršena je ispravka vrijednosti u iznosu od 26.841.895 KM (17.501.952 KM reprogramiranih i ukupan iznos nereprogramiranih kredita).

U 2020. godini u postupku restrukturiranja JP „Željeznice“ a.d. Doboj je prijavljeno potraživanje Republike Srpske u iznosu od 334.052.579 KM Okružnom privrednom sudu u Doboju po osnovu replasiranih ino kredita (glavnica dospjela i nedospjela, kamata i troškovi koji su dospjeli do 07.09.2020. godine, kao i zatezna kamata obračunata na sva dospjela potraživanja do 07.09.2020. godine). Do kraja 2023. godine postupak restrukturiranja nije završen.

6.3.1.3. Kratkoročna potraživanja

Kratkoročna potraživanja iskazana su u bruto vrijednosti od 983.759.664 KM, ispravke vrijednosti od 866.877.715 KM i neto vrijednosti od 116.881.949 KM, a odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga, za kamate, dividende i druge finansijske prihode, od zaposlenih, za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode i za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja, a dopijevaju na naplatu u roku do godinu dana, za više plaćene poreze, doprinose i neporeske prihode, PDV-a i ostala kratkoročna potraživanja. Kratkoročna potraživanja su iskazana u većem iznosu za 104.486 KM (objašnjeno pod tačkama 6.1.1.3. i 6.1.2.1.).

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga iskazana su u bruto vrijednosti od 7.392.113 KM, ispravke vrijednosti od 2.224.299 KM i neto vrijednosti od 5.167.814 KM. Najvećim dijelom se odnose na potraživanja (neto iznos) Univerziteta u Istočnom Sarajevu (1.428.066 KM), Univerziteta u Banjoj Luci (729.781 KM), JZU Zavod za transfuzijsku medicinu (690.986 KM) i korisnika koji posjeduju vlastite bankovne račune izvan GKT (728.800 KM).

Potraživanja za kamate, dividende i druge finansijske prihode iskazana su u bruto vrijednosti od 149.032.612 KM, ispravke vrijednosti od 136.412.083 KM i neto vrijednosti od 12.620.529 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja za ugovorene kamate od korisnika ino - kredita u iznosu od 22.646.646 KM (najveći dio se odnosi na potraživanja od JP „Željeznice“ a.d. Doboj 22.618.180 KM), zatezne kamate obračunate po ino - dugu u iznosu od 123.930.115 KM (najveći dio se odnose na potraživanja od JP „Željeznice“ a.d. Doboj 123.900.229 KM) i zatezne kamate od privrednog društva „Nikola Tesla“ d.o.o. Banja Luka odnosno njegovog pravnog sljedbenika „Biteks“ d.o.o. Bileća, po osnovu aktivirane garancije (2.740.556 KM).

Sa 31.12.2023. godine korigovana su potraživanja po osnovu kamata koja nisu naplaćena u periodu od 12 mjeseci u iznosu 136.412.083 KM od kojih se 133.995.808 KM odnosi na potraživanja za kamate po ino dugu, a najveći dio se odnosi na JP „Željeznice“ a.d. Doboj (133.952.691 KM). Preostala korekcija potraživanja odnosi se na korigovana potraživanja po osnovu aktivirane garancije za preduzeća „Nikola Tesla“ d.o.o. Banja Luka odnosno „Biteks“ d.o.o. Bileća (2.347.920 KM).

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode iskazana su u bruto vrijednosti od 498.010.042 KM, ispravke vrijednosti od 409.151.990 KM i neto vrijednosti od 88.858.052 KM. Navedena potraživanja su evidentirana na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine.

Potraživanja i prihodi obračunskog karaktera po osnovu novčanih kazni za saobraćajne prekršaje (na osnovu evidencija o nenaplaćenim novčanim kaznama i troškovima prekršajnog postupka koje vodi Ministarstvo unutrašnjih poslova) nisu evidentirani u poreskom knjigovodstvu kako je propisano Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj, Uputstvom o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenos) i članom 71. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike. Od strane Ministarstva finansija donesene su instrukcije za knjigovodstveno evidentiranje navedenih potraživanja i prihoda obračunskog karaktera.

Kod Centra za pružanje besplatne pravne pomoći manje je iskazana bruto vrijednost potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode u iznosu od 54.758 KM, ispravka vrijednosti navedenih potraživanja u iznosu od 41.278 KM i prihodi obračunskog karaktera evidentirani po tom osnovu u iznosu od 13.480 KM, jer nije vršeno evidentiranje potraživanja po osnovu nagrada koje isplaćuje strana koja nije uspjela u sporu, što nije u skladu sa članom 71. stav (3) i 72., 73. i 74. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kod JU Tehnička škola Banja Luka kratkoročna potraživanja su precijenjena za iznos od 10.946 KM, kao i kratkoročna finansijska imovina iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti u najmanjem iznosu od 17.251 KM, a potcijenjeni su rashodi od usklađivanja vrijednosti finansijske imovine u najmanjem iznosu od 17.251 KM, jer nije vršena korekcija vrijednosti finansijske imovine koja nije naplaćena po isteku roka od 12 mjeseci, što nije u skladu sa članom 73. stav (1. i 2.) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja a dospijevaju za naplatu u roku do godinu dana iskazana su u bruto vrijednosti od 236.311.313 KM, ispravke vrijednosti od 232.487.028 KM i neto vrijednosti od 3.824.285 KM. Evidentirana su po osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2023. godine.

Potraživanja po osnovu PDV-a iskazana su u iznosu od 4.680.334 KM, a najvećim dijelom se odnose na potraživanja evidentirana kod JU Vode Srpske (2.123.801 KM), Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata (1.041.318 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (566.364 KM) i Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju (511.336 KM).

Ostala kratkoročna potraživanja iskazana su u bruto vrijednosti od 88.016.829 KM, ispravke vrijednosti od 86.560.644 KM i neto vrijednosti od 1.456.185 KM. Ostala kratkoročna potraživanja u neto iznosu se najvećim dijelom odnose na potraživanja od „Ratarstvo“ ad Nova Topola na ime otkupljenih potraživanja bivših radnika (524.321 KM), potraživanja iskazana kod RUGIPP – a (354.514 KM) i Fonda PIO po osnovu regresnih postupaka (332.911 KM).

Ministarstvo rada i boračko-invalidske zaštite nije izvršilo međusobno usklađivanje pomoćnih evidencija ostalih kratkoročnih potraživanja i potraživanja iskazanih u Glavnoj knjizi trezora, kako je propisano članom 27. stav (3) Zakona o trezoru.

Sporna ostala kratkoročna potraživanja se najvećim dijelom odnose na potraživanja po osnovu novčanih sredstava kod Banke Srpske a.d. u stečaju Banja Luka u iznosu od 24.784.902 KM, kod Bobar banke a.d. u stečaju Bijeljina (9.813.457 KM), po garanciji za kreditno zaduženje „Nikola Tesla“ d.o.o. (6.125.832 KM), od JP „Toplana“ a.d. Banja Luka (24.017.450 KM), od JP „Željeznice“ a.d. Doboj po osnovu komisione provizije na replasirane kredite (1.932.815 KM), bivšeg Ministarstva odbrane (2.137.782 KM), Poreske uprave Republike Srpske po osnovu potraživanja od Bobar banke i Banke Srpske, koje su u postupku stečaja (3.769.734 KM) i „Fonda Partner“ (1.316.640 KM od kojih se 986.124 KM odnosi na stanje računa kod Banke Srpske a.d. u stečaju).

U Republičkoj upravi civilne zaštite nisu iskazana potraživanja za dio utvrđenog manjka opreme u najmanjem iznosu od 34.922 KM (šire objašnjeno u tački 6.3.1.12. ovog Izvještaja).

Preporučuje se Ministarstvu finansija da obezbijedi da se inteziviraju aktivnosti u vezi sa evidentiranjem potraživanja i obračunskih prihoda po osnovu nenaplaćenih novčanih kazni i troškova prekršajnog postupka u poreskom knjigovodstvu u skladu sa Pravilnikom o sistemu poreskog knjigovodstva u Republici Srpskoj,

Uputstvom o primjeni MRS JS 23 - Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi) i ista priznaju u skladu sa članom 71. i 109. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i donesenim instrukcijama.

6.3.1.4.   Kratkoročna razgraničenja

Kratkoročna razgraničenja iskazana su u neto iznosu od 23.569.813 KM. Odnose se na unaprijed plaćene rashode, avanse za nefinansijsku imovinu, razgraničenja po osnovu neizmirenih obaveza za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva i bolovanja koji se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja nakon isplate i ostala razgraničenja.

Kratkoročno razgraničeni rashodi iskazani su u neto iznosu od 5.019.136 KM, a najvećim dijelom su iskazani kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite na ime neopravdanog dijela avansa datog za nabavku vakcina za COVID-19 (4.373.427 KM).

Po nalazu revizije, kratkoročno razgraničeni rashodi po osnovu navedenih avansa iskazani su više za 4.373.427 KM, za koliko su kratkoročna potraživanja iskazana manje, jer poslije raskida ugovora sa Globalnom alijansom za vakcine (GAVI), Ministarstvo zdravlja i socijalne zaštite nije izvršilo prenos avansa, odnosno kratkoročno razgraničenih rashoda na kratkoročna potraživanja u skladu sa članom 68. stav (9) i članom 69. stav (1) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Ostala kratkoročna razgraničenja su iskazana u neto vrijednosti od 18.526.953 KM, a najvećim dijelom se odnose na neizmirene obaveze za naknade plata za vrijeme roditeljskog odsustva i bolovanja (5.165.161 KM) koje se refundiraju od fondova obaveznog socijalnog osiguranja (iskazana u okviru GKT), te na ostala kratkoročna razgraničenja iskazana na kodu 09230001 – Ino - dug (7.823.320 KM), koji se odnose na Projekat restrukturiranja Željeznica RS. Korisnici van GKT su iskazali ostala kratkoročna razgraničenja u ukupnom iznosu od 4.435.722 KM, od čega je najveći dio iskazan na Jedinici za koordinaciju poljoprivrednih projekata (3.170.676 KM) po osnovu datih avansa za nefinansijsku imovinu finansiranu u okviru Projekta program integrisanog razvoja koridora rijeke Save i Drine.

Revizijom je utvrđeno da su potraživanja po osnovu naknada plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata koja se refundiraju u Ministarstvu zdravlja i socijalne zaštite iskazana manje za iznos od 32.919 KM, što je objašnjeno u tački 6.1.2.1. ovog Izvještaja.

6.3.1.5.   Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazana su u bruto vrijednosti od 34.329.725 KM, ispravke vrijednosti od 4.418.990 KM i neto vrijednosti od 29.910.735 KM. Prilikom konsolidacije eliminisan je iznos od 18.625.609 KM.

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti najvećim dijelom se odnosi na potraživanja od JLS po osnovu replasiranih zajmova iz ino kredita, koji dospijevaju na naplatu do godinu dana (4.219.922 KM), potraživanja Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede od JLS za date zajmove koji dospijevaju do godinu dana (bruto vrijednost 2.086.391 KM, korekcija vrijednosti 1.525.495 KM, neto vrijednost 560.896 KM), potraživanja po osnovu refundacija za naknadu plata iz doprinosa (12.709.246 KM), ispravka vrijednosti ovih potraživanja iznosi 1.112.796 KM i potraživanja po osnovu neraspoređene naknade za putarine naplaćene

na nivou BiH u 2023. godini (11.696.391 KM), a odnose se na potraživanja po osnovu neraspoređene naknade za putarine za decembar 2023. godine.

Kod RUGIPP-a utvrđeno je da potraživanja od Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (821.040 KM), evidentirana u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Srpske iz 2021. godine, kao ispravka materijalno značajne greške u 2023. godini nisu naplaćena, te podliježu korekciji kako je propisano članom 73. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.1.6. Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima iskazana je u neto iznosu od 17.779.720 KM i odnosi se na vrijednost stalne imovine namijenjene prodaji i obustavljena poslovanja (1.377.766 KM), strateške zalihe (11.872.259 KM), zalihe materijala, učinaka i roba (3.054.003 KM) i sitnog inventara, auto-guma, odjeće i obuće (1.475.692 KM).

Stalna imovina namijenjena prodaji i obustavljena poslovanja iskazana je kod SC Pale (669.867 KM), JU Muzej Republike Srpske (266.390 KM), institucija osnovnog obrazovanja (164.858 KM), Poreske uprave (241.223 KM) i dr.

Strateške zalihe iskazane su u cijelosti kod Ministarstva trgovine i turizma u iznosu od 11.872.259 KM, a odnose se na nabavljene zalihe robe u toku 2022. godine, u cilju stvaranja robnih rezervi koje se ustupaju humanitarnim organizacijama, Crvenom krstu, javnim kuhinjama i centrima za socijalni rad kao pomoć stanovnicima čiji je materijalni položaj ugrožen usljed ekonomske krize koja je naročito prisutna od pojave pandemije korona virusa i rata u Ukrajini.

Najznačajnije vrijednosti zaliha materijala, učinaka i roba su iskazali KPZ sa PJ (457.167 KM), JZU Zavod za transfuzijsku medicinu (610.908 KM), Ugostiteljski servis (200.988 KM) i Helikopterski servis (180.613 KM).

Sitan inventar, auto-gume, odjeća obuća i slično najvećim dijelom su iskazani kod Ministarstva unutrašnjih poslova (1.171.476 KM).

6.3.1.7. Stalna imovina

Stalna imovina iskazana je u neto vrijednosti od 23.276.593.975 KM. Stalnu imovinu čine dugoročna finansijska imovina i razgraničenja (plasmani, potraživanja, razgraničenja, ostala imovina i finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti) i nefinansijska imovina u stalnim sredstvima (proizvedena i neproizvedena stalna imovina, dragocjenosti, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi i ulaganja na tuđim nekretninama i postrojenjima).

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja u Konsolidovanom BS na dan 31.12.2023. godine iskazana je u bruto iznosu 6.829.813.141 KM, ispravke vrijednosti 46.686.416 KM i neto vrijednosti 6.783.126.725 KM.

6.3.1.8. Dugoročni plasmani

Dugoročne HoV (osim akcija) iskazane su u iznosu od 23.065.348 KM i odnose se najvećim dijelom na obveznice u zemlji kojima su izmirene poreske obaveze i koje su vraćene Republici Srpskoj. To su obveznice Republike Srpske koje su emitovane za izmirenje obaveza po osnovu ratne štete (22.033.199 KM) i za izmirenje opštih obaveza (32.149 KM). Izmirenje poreskih obaveza putem obveznica provodi se po rješenju ministra finansija, a vrednovanje se vrši po nominalnom iznosu potraživanja koja se izmiruju od poreskih obveznika. Obveznice koje su u vlasništvu Republike Srpske tj. koje su joj vraćene na ime izmirenja poreskog duga, a koje su dospjele za naplatu sa 31.12.2023. godine, isknjižene su iz GKT kao i obaveze koje je Republika Srpska imala kao emitent po istim.

Akcije i učešća u kapitalu iskazani su u bruto vrijednosti od 4.263.080.196 KM, ispravke vrijednosti 11.401.466 KM i neto vrijednosti od 4.274.481.662 KM. U GKT evidentiran je iznos od 1.538.829.685 KM, a 4.259.077.524 KM je pridruženo prilikom konsolidacije IRB-e i fondova u njenoj nadležnosti i državnog kapitala u preduzećima, agencijama, komisijama i ustanovama koje nisu uključene u portfelj Akcijskog fonda uz istovremenu eliminaciju prilikom konsolidacije u iznosu od 1.523.497.211 KM.

Akcije i učešća u kapitalu koja su evidentirana u GKT se najvećim dijelom odnose na akcije i učešća u kapitalu kod Centralne banke BiH na osnovu Odluke Vijeća ministara BiH iz 1998. godine (9.666.667 KM), IRB-e po osnovu osnivačkog uloga uplaćenog 2006. i 2007. godine i evidentiranog kod Ministarstva finansija (5.000.000 KM), fondova u nadležnosti IRB-e - Akcijskog fonda (109.207.746 KM), Fonda za restituciju (39.074.488 KM), Fonda za razvoj i zapošljavanje (360.375.431 KM), Fonda za razvoj istočnog dijela Republike Srpske (110.691.000 KM), Fonda stanovanja (248.387.640 KM), Fonda za upravljanje nekretninama (469.367 KM), zatim Garantnog fonda (30.000.000 KM), Penzijskog rezervnog fonda čiji osnivač je Fond PIO (278.608.988 KM). Pored navedenog, odnose se još i na akcije i učešća u kapitalu u javnim preduzećima, agencijama i ustanovama koja nisu privatizovana, a najvećim dijelom kod „Elektroprenos BiH“ a.d. Banja Luka 310.751.746 KM (Republika Srpska posjeduje 41,11% akcija), JP „Radio i televizija Republike Srpske-RTRS“ 4.862.741 KM (Republika Srpska je osnivač i nominalni vlasnik), JU „Službeni glasnik Republike Srpske“ 1.000.500 KM (Republika Srpska je osnivač i vlasnik), JP „Zavod za udžbenike i nastavna sredstva“ a.d. Grad Istočno Sarajevo 7.252.291 KM (Republika Srpska je osnivač i jedini vlasnik), „Centar za profesionalnu rehabilitaciju i zapošljavanje invalida“ a.d. Banja Luka (4.367.923 KM) čiji je Republika Srpska jedini vlasnik, te privrednog društva „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad (5.562.450 KM).

Uvidom u finansijske izvještaje „Andrićgrad“ d.o.o. Višegrad na dan 31.12.2023. godine ukupan osnovni kapital društva iskazan je u iznosu od 7.490.000 KM, a čine ga udjeli društva sa ograničenom odgovornošću u iznosu od 10.000 KM i ulogi u iznosu od 5.560.000 KM koji se u cjelini odnose na dodatne uloge Republike Srpske, te ostali osnovni kapital 1.920.000 KM. S tim u vezi, procentualno učešće u registru suda nije usklađeno sa visinom stvarnog udjela Republike Srpske koje bi bilo srazmjerno svim uplaćenim ulozima u novcu.

Dugoročni zajmovi su iskazani u ukupnom iznosu od 861.803.296 KM, a najveći dio se odnosi na plasirane zajmove iz ino-kredita koje je uzela Republika Srpska radi implementacije investicionih i razvojnih projekata. Odnose se na zajmove date JP „Putevi“ (72.822.851 KM) i JP „Autoputevi“ (481.217.932 KM), zatim javnim preduzećima u ukupnom iznosu od 248.463.216 KM pri čemu najveći iznosi se odnose na Rudnik i termoelektranu Ugljevik (115.565.903 KM), JP „Željeznice“ a.d. Doboj (63.348.296 KM) i Elektroprivredu (59.958.903 KM), te Investiciono – razvojnoj banci i fondovima pod njenom upravom (84.049.584 KM) i bankama (92.852 KM). Takođe, Fond „Partner“ je na dugoročnim plasmanima iskazao iznos od 7.286.723 KM, koji se odnosi na replasirana sredstva za razvoj šumarstva (2.781.133 KM) i poljoprivrede i sela (4.505.590 KM), a na osnovu Odluke Vlade o korišćenju sredstava prikupljenih na izdvojenom računu Fonda „Partner“ (Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 106/20).

6.3.1.9. Dugoročna potraživanja

Dugoročna potraživanja na dan 31.12.2023. godine iskazana su u GKT u neto vrijednosti od 1.069.974 KM, dok je prilikom konsolidacije izvršena eliminacija 17.027.945 KM. Najveći dio dugoročnih potraživanja od 1.041.448 KM iskazan je kod Fonda PIO po osnovu regresnih postupaka za preplate penzija korisnicima prava. U okviru ostalih dugoročnih potraživanja, u GKT iskazan je iznos od 17.027.945 KM koji se odnosi na potraživanja od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite, po osnovu Odluke o odobrenju

sredstava sa računa posebnih namjena od 17.03.2011. godine. Vlada je donijela Odluku o izmjeni odluke o korišćenju sredstava sa računa posebnih namjena 08.12.2022. godine („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 126/22) kojom se rok povrata ovih sredstava prolongira do 31.01.2024. godine. Ovaj iznos je eliminisan prilikom konsolidacije.

6.3.1.10. Ostala dugoročna finansijska imovina

Ostala dugoročna finansijska imovina iskazana je u iznosu od 1.511.868.164 KM, a evidentirana je u GKT pozivajući se na Zakon o privatizaciji državnog kapitala u bankama i Zakon o početnom bilansu stanja u postupku privatizacije državnog kapitala u bankama („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 24/98). U vezi sa navedenim u GKT su evidentirana potraživanja („za deponovana sredstva „stare“ devizne štednje kod Narodne banke Jugoslavije“) i obaveze po osnovu „stare“ devizne štednje (prema fizičkim i pravnim licima). Izvršeno je prikupljanje i analiza raspoložive dokumentacije, a aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja dugoročne finansijske imovine su prema izjavama nadležnih lica još uvijek u toku.

Preporučuje se ministru finansija da obezbijedi da se aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja dugoročne finansijske imovine i dugoročnih razgraničenja koja se odnose na „deponovana sredstva stare devizne štednje“ finaliziraju.

6.3.1.11. Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazani su u iznosu od 110.325.894 KM. U GKT je iskazan iznos od 284.769.985 KM, a pri konsolidaciji je izvršena eliminacija iznosa od 174.444.091 KM.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja između jedinica vlasti odnose se na glavnicu dugoročnih zajmova datih JLS po osnovu novih investicionih projekata servisiranih iz ino-kredita koji se refundiraju od krajnjeg korisnika kredita (106.745.783 KM) i plasmane po namjenskim kreditima po projektima vodosnabdijevanja opština (3.580.111 KM) kod Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, a čiji anuiteti još nisu dospjeli za naplatu.

Dugoročna finansijska imovina i razgraničenja unutar jedinica vlasti su iskazani u iznosu od 174.010.951 KM po osnovu povučenih (nereplansiranih) kreditnih sredstava preko Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata do 31.12.2023. godine.

Prilikom konsolidacije izvršena je eliminacija dugoročne finansijske imovine i razgraničenja iz transakcija unutar iste jedinice vlasti, evidentiranih po osnovu plasmana preko jedinica u okviru javne uprave za implementaciju ino-projekata.

6.3.1.12. Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u Konsolidovanom BS na dan 31.12.2023. godine iskazana je u iznosu 18.991.151.150 KM bruto vrijednosti, 2.497.683.899 KM ispravke vrijednosti i 16.493.467.251 KM neto vrijednosti.

U toku 2023. godine povećana je vrijednost nefinansijske imovine za 482.020.414 KM koja su najvećim dijelom rezultat ulaganja u puteve i autoputeve i povećane vrijednosti šuma (prema podacima preuzetim iz vanbilansne evidencije JPŠ „Šume“ a.d. Sokolac).

Proizvedena stalna imovina je iskazana u neto iznosu od 6.612.283.133 KM. U odnosu na početno stanje, ova pozicija je veća za 65.243.053 KM, a najvećim dijelom se odnosi na uknjižene puteve i autoputeve.

Zgrade i objekti su iskazani u neto iznosu 6.317.115.197 KM. Vrijednost puteva i autoputeva u upotrebi je povećana tokom 2023. godine za 215.615.422 KM (kod JP „Autoputevi“ nije bilo aktiviranja iz pripreme, dok je po osnovu amortizacije uvećana

Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji Konsolidovanog godišnjeg finansijskog izvještaja za korisnike budžeta Republike Srpske za period 01.01-31.12.2023. godine

korekcija vrijednosti za 15.870.483 KM, a kod JP „Putevi“ je izvršeno povećanje nabavne vrijednosti saobraćajnih objekata u iznosu od 117.669.334 KM, specijalne opreme 1.517.601 KM, vanjskih osvjetljenja, trotoara i ograda 3.569.893 KM i tunela i mostova od 262.698 KM, dok je po osnovu amortizacije uvećana korekcija vrijednosti za 43.366.956 KM). Osim povećanja vrijednosti puteva i autoputeva, povećanje vrijednosti objekata i opreme tokom 2023. godine je nastalo po osnovu realizacije projekata i aktivnosti kod budžetskih korisnika (tačka 6.1.2.10. izvještaja).

Kod JU Tehnička škola Banja Luka knjigovodstvena evidencija objekata odstupa od stvarnog stanja, jer je u poslovnim knjigama priznato ulaganje u sanaciju elektroinstalacija koja nije izvršena, što nije u skladu sa članom 26. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS JS 17 - Nekretnine, postrojenja i oprema (paragraf 14).

Postrojenja i oprema su iskazani u neto iznosu od 265.409.288 KM. Najveći iznos povećanja vrijednosti postrojenja i opreme iskazan je kod MUP-a (po osnovu nabavke policijske opreme 2.921.180 KM, putničkih vozila 8.892.060 KM, specijalnog vozila 1.310.400 KM i druge opreme) i kod RUGIPP-a 1.857.746 KM (za nabavku komunikacione i računarske opreme).

Republička uprava civilne zaštite nije izvršila početno priznavanje opreme i zaliha sitnog inventara, zaštitne odjeće i obuće dobijene iz donacije u 2023. godini, po fer vrijednosti na datum sticanja (procjena izvršena u martu 2024. godine u iznosu od 115.286 KM), što nije u skladu sa članom 27. i 60. stav (2) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, a neto vrijednost postrojenja i opreme precijenjena je za iznos od 34.922 KM, za koliko su potcijenjena potraživanja za utvrđene manjkove u istom iznosu, jer oprema za civilnu zaštitu, koja je popisom imovine i obaveza na dan 31.12.2023. godine, utvrđena kao manjak, nije isknižena iz poslovnih knjiga.

Investiciona imovina prema računovodstvenim politikama predstavlja imovinu koju njen vlasnik ili korisnik finansijskog lizinga drži radi ostvarivanja prihoda od izdavanja i/ili dugoročnog porasta vrijednosti, imovinu datu pod operativni zakup i ulaganje u imovinu uzetu pod operativni zakup.

Od ukupno iskazane neto vrijednosti investicione imovine u Konsolidovanom BS (5.185.291 KM) najveći dio (1.531.723 KM) je evidentiran na organizacionom kodu- Unutrašnji dug i odnosi na dio kupljene imovine „FAM Jelšingrad“ Banjaluka koja se odnosi na zemljište u vrijednosti 16.400 KM, investicionu imovinu datu pod operativni zakup i investicionu imovinu u vlasništvu (evidentirano zemljište i građevinski objekti u iznosu od 928.357 KM) u pojasu graničnog prelaza Brod i dio kupljene imovine „Celpak“ a.d. Prijedor - u stečaju koja nije prenesena na Grad Prijedor, a odnosi se na zemljište u vrijednosti 586.966 KM.

Investiciona imovina iskazana je još kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (1.201.818 KM - zemljište i poslovni prostor u zgradi „Incela“ koji je na osnovu Ugovora o zakupu poslovnog prostora zakupljen od strane Agencije za lijekove i medicinska sredstva BiH), Agencije za upravljanje oduzetom imovinom (1.485.002 KM), Fonda PIO (191.291 KM) i drugih.

Nematerijalna proizvedena imovina iskazana je u neto iznosu od 24.186.116 KM, a odnosi se na računarske programe, originalna zabavna, književna i umjetnička djela i ostalu nematerijalnu proizvedenu imovinu. Evidentirana je najvećim dijelom kod JU Vode Srpske (7.090.242 KM, od kojih se 1.048.524 KM odnosi na računarske programe, a 6.041.718 KM na projekte, elaborate, studije, baze podataka, digitalne snimke, podloge, karte i slično.), Ministarstva finansija (7.074.290 KM, od kojih se 5.080.703 KM odnosi na povećanje u 2023.godini po osnovu računarskog sistema za nadzor nad priređivanjem

igara na sreću), Poreske uprave (1.047.643 KM), RUGIPP (1.123.230 KM), Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (1.002.539 KM) i drugih.

Dragocjenosti su iskazane u neto iznosu od 7.958.050 KM i najvećim dijelom se odnose na vrijednost iskazanu kod JU „Muzej savremene umjetnosti“ (6.318.353 KM).

Neproizvedena stalna imovina obuhvata materijalnu imovinu koja nastaje prirodnim putem (zemljište, šume, vode, nacionalni parkovi i ostala prirodna dobra) i nematerijalnu neproizvedenu imovinu (licence, patenti, koncesije i sl.) iskazanu u neto iznosu od 9.108.919.929 KM.

Vrijednost šuma i šumskih puteva je preuzeta iz vanbilansne evidencije JPŠ „Šume“ a.d. Sokolac u iznosu od 7.584.598.236 KM (povećanje vrijednosti u 2023. godini iznosi 196.527.196 KM), a u GKT i kod kod nacionalnih parkova iskazana je vrijednost šuma u ukupnom iznosu 198.406.350 KM.

Vrijednost zemljišta iskazana je u iznosu od 1.316.076.850 KM, a sastoji se od zemljišta preuzetog iz evidencija Ministarstva odbrane (947.931.851 KM), nacionalnih parkova (142.511.244 KM), Univerziteta u Banjoj Luci (55.291.966 KM), JU Vode Srpske (30.038.514 KM), MUP-a (22.332.484 KM), Ugostiteljskog servisa Vlade (15.626.100 KM), Narodne skupštine (8.730.720 KM) i drugih.

Nematerijalna neproizvedena imovina iskazana je u neto iznosu od 9.838.494 KM, a evidentirana je u najvećim iznosima kod institucija u nadležnosti Ministarstva prosvjete i kulture (6.069.678 KM), Generalnog sekretarijata Vlade (1.196.592 KM), Službe za zajedničke poslove (893.873 KM) i Ministarstva finansija (618.368 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je u iznosu od 754.300.778 KM. U odnosu na početno stanje, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je veća za 224.947.992 KM. Povećanje je najvećim dijelom rezultat ulaganja u saobraćajne objekte, ali i u poslovne objekte, prevozna sredstva, medicinsku i laboratorijsku opremu, specijalnu opremu i dr. Podaci preuzeti iz izvještaja JP „Putevi“ i JP „Autoputevi“ se odnose na saobraćajne objekte u pripremi (38.677.530 KM) i ulaganja u izgradnju mreže autoputeva (359.063.238 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi iskazana je kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite 184.839.808 KM (ulaganja u objekte i opremu Bolnice Trebinje, Bolnice Foča, Bolnice Doboj, Bolnice Zvornik, UKC garaža, UKC onkologije i UKC tehnički ekonomski blok), Poreske uprave 34.496.652 KM (isporuka softvera i hardvera za potrebe fiskalizacije), JU Vode Srpske 22.061.288 KM (ulaganje u objekte i postrojenja za upravljanje vodama), Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije 11.647.192 KM (izvođenje radova u okviru CEB II projekta na izgradnji višeporodičnih stambenih objekata u gradovima/opštinama), Republičke uprave za civilnu zaštitu 10.544.924 KM (nabavka helikoptera i objekta za uspostavljanje logističko-mobilizacijsko-intervencijskog centra u Banja Luci iz sredstava javnih investicija), MUP-a 6.649.926 KM (izgradnja hangara za helikopter, izgradnja objekata PS Istočno Sarajevo, PS Lauš i PS Trebinje i nabavka radarskih uređaja), Arhitektonsko-građevinsko-geodetskog fakulteta u Banjoj Luci 10.418.206 KM (ulaganja u završetak izgradnje objekta fakulteta finansirana iz sredstava javnih investicija), Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede (19.066.592 KM, od čega se 17.886.433 KM odnosi na sistem za navodnjavanje na području Grada Bijeljina), Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata 3.196.035 KM (ulaganja u okviru projekta razvoja navodnjavanja i projekta oporavka od poplava), JU Studentski centar Lukavica 6.586.979 KM (ulaganja u nabavku i rekonstrukciju zgrade), Univerziteta u Istočnom Sarajevu 11.496.841 KM (od čega se 7.647.537 KM odnosi na nabavku/kupovinu stambeno poslovnog objekta i zemljišta za potrebe Rektorata i Muzičke akademije), KPZ Bijeljina 10.827.828 KM (ulaganja u novu lokaciju zatvora) i drugih.

Ulaganja na tuđim nekretninama, postrojenjima i opremi iskazana su u iznosu od 10.005.361 KM. Iskazani su kod institucija kulture 1.581.140 KM, studentskih domova 4.460.498 KM, MUP-a 1.194.346 KM, Okružnog javnog tužilaštva Istočno Sarajevo 1.061.835 KM, Univerziteta u Banjoj Luci 567.544 KM, JZU Zavod za transfuzijsku medicinu 335.740 KM i drugih.

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva na dan 31.12.2023. godine se odnosi na obaveze i razgraničenja (8.258.431.955 KM) i vlastite izvore (15.686.396.654 KM). Obaveze i razgraničenja se odnose na kratkoročne obaveze i razgraničenja (1.704.368.424 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja (6.554.063.531 KM). Vlastiti izvori se odnose na trajne izvore sredstava (17.093.102.890 KM), rezerve (650.473.985 KM) i finansijski rezultat (-2.057.180.222 KM).

6.3.2.1. Kratkoročne finansijske obaveze

Kratkoročne finansijske obaveze na dan 31.12.2023. godine iskazane su u iznosu od 819.577.739 KM. Najvećim dijelom se odnose na obaveze po osnovu HoV (403.727.183 KM), dugoročnih zajmova koji dospijevaju do godinu dana (414.974.389 KM) i kratkoročnih zajmova (871.220 KM).

Obaveze po osnovu HoV se odnose na obaveze po osnovu glavnice dijela dugoročnih obveznica u zemlji koji dospijeva na naplatu do godinu dana emitovanih javnom ponudom (212.500.000 KM), obaveze po osnovu kratkoročnih trezorskih zapisa koji dospijevaju na naplatu do godinu dana (155.130.000 KM) i pripadajuća korekcija (- 369.500 KM) i obaveze po osnovu dijela dugoročnih obveznica u zemlji emitovanih za izmirenje obaveza po Zakonu o unutrašnjem dugu Republike Srpske i Zakonu o uslovima i načinu izmirenja obaveza po osnovu računa stare devizne štednje emisijom obveznica u Republici Srpskoj koje dospijevaju na isplatu u 2023. godini u iznosu od 37.690.465 KM.

Obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju do godinu dana iskazane su u iznosu od 414.974.389 KM, a odnose se na zajmove iz inostranstva (383.935.983 KM) i od banaka u zemlji (27.732.939 KM). Detaljnije obrazloženje o strukturi navedenih zajmova dato je u tački 6.3.2.9. izvještaja.

Obaveze po kratkoročnim zajmovima iskazane su u iznosu od 871.220 KM, od čega je 761.151 KM iskazano kod JU NP „Sutjeska“, 100.000 KM kod Inovacionog centra Banja Luka (revolving kredit) i 10.069 KM kod ostalih.

Finansijske obaveze su odmjeravane po amortizovanoj vrijednosti koristeći metod efektivne kamatne stope prema članu 82. stav (8) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Obaveze za lična primanja

Obaveze za lična primanja na dan 31.12.2023. godine iskazane su u iznosu od 126.598.754 KM, a odnose se na obaveze za bruto plate zaposlenih (101.504.623 KM) i obaveze za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih (25.094.131 KM). U okviru iskazanih obaveza najveći dio se odnosi na neisplaćene plate za decembar 2023. godine, a 18% od iskazanog iznosa se odnosi na obaveze za lična primanja iz ranijeg perioda bivšeg Ministarstva odbrane (22.072.229 KM) i bivše Republičke uprave carina (1.006.202 KM).

6.3.2.3. Obaveze iz poslovanja

Obaveze iz poslovanja iskazane su u iznosu od 200.061.307 KM. Odnose se na obaveze iz poslovanja u zemlji (152.032.678 KM) i inostranstvu (48.028.629 KM).

Obaveze iz poslovanja u zemlji najvećim dijelom su iskazane kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (9.098.367 KM, od čega se 6.124.132 KM odnosi na izgradnju i opremanje objekata UKC garaža), institucija pravosuđa (47.086.690 KM, od čega se 35.770.958 KM odnosi na obaveze osnovnih, okružnih i privrednih sudova po osnovu primljenih depozita), bivšeg Ministarstva odbrane (13.511.104 KM), institucija prosvjete i kulture uključujući i Ministarstvo prosvjete i kulture (13.596.746 KM), MUP-a (10.517.689 KM), institucija visokog obrazovanja (5.144.259 KM), Fonda PIO (3.292.094 KM) i drugih budžetskih korisnika i javnih investicija (11.615.428 KM) po osnovu realizacije kapitalnih projekata.

Obaveze iz poslovanja u inostranstvu najvećim dijelom su iskazane kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (45.969.785 KM) po osnovu projektovanja, izgradnje i opremanja nove JZU Bolnice „Sveti apostol Luka“ Doboju.

6.3.2.4. Obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove

Obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove iskazane su u iznosu od 55.284.820 KM. Najvećim dijelom se odnose na obaveze za kamate na HoV (54.936.957 KM) i obračunate kamate po zajmovima primljenim od domaćih banaka (343.393 KM).

6.3.2.5. Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite

Obaveze za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite iskazane su u iznosu od 413.654.033 KM u GKT. Prilikom konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 676.705 KM i obaveze za subvencije, grantove i doznake iznose 413.004.288 KM sa obavezama korisnika koji posjeduju vlastite bankovne račune od 26.960 KM.

Obaveze za subvencije iskazane su u iznosu od 133.434.051 KM, a najvećim dijelom odnose se na obaveze iskazane kod Agencije za agrarna plaćanja (116.606.487 KM), Ministarstva saobraćaja i veza (za subvencije JP „Željeznice“ a.d. Doboju 5.000.000 KM), Ministarstva privrede i preduzetništva 6.605.560 KM (za neisplaćene podsticaje prema privrednim subjektima, po osnovu povećanja plate radnika), Fonda solidarnosti (2.001.029 KM), te Generalnog sekretarijata (1.900.000 KM) i ostalih budžetskih korisnika. Prilikom konsolidacije eliminisan je iznos od 475.800 KM.

Obaveze za grantove iskazane su u iznosu od 65.658.487 KM, a najvećim dijelom se odnose na obaveze iskazane kod Ministarstva privrede i preduzetništva (13.547.864 KM), Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (12.720.181 KM), po osnovu projekata iz javnih investicija 18.849.490 KM (JP „Putevi RS“ po osnovu Okvirnog sporazuma unapređenja putne infrastrukture), obaveze po osnovu prenosa sredstava od putarina prikupljenih za 2023. godinu JP „Autoputevi“ (9.575.780 KM) i JP „Putevi“ RS (2.393.945 KM). Prilikom konsolidacije eliminisan je iznos od 14.340 KM.

Obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u iznosu od 62.774.571 KM, a najvećim dijelom u iznosu od 55.453.899 KM iskazane su kod Ministarstva rada i boračko invalidske zaštite po osnovu ukalkulisane obaveze za naknadu odlikovanim borcima za 2023. godinu (5.184.782 KM), lične invalidnine (7.206.601 KM), porodične invalidnine (7.622.693 KM), mjesečnog boračkog dodatka (6.354.047 KM), ukalkulisanih obaveza za godišnji borački dodatak za 2023. godinu (13.204.036 KM), ukalkulisanih obaveza na ime otpremnina po članu 152. Zakona o radu (16.460.907 KM) i ostalih davanja i kod Ministarstva porodice, omladine i sporta (5.276.481 KM). Prilikom konsolidacije eliminisan je iznos od 186.565 KM.

Kod Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije, obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova iskazane su u manjem iznosu za 292.237 KM (šire objašnjeno u tački 6.1.2.6. ovog Izvještaja).

Obaveze za doznake na ime socijalne zaštite koje isplaćuju institucije obaveznog socijalnog osiguranja iskazane su u iznosu od 151.137.179 KM, a evidentirane su kod Fonda PIO za neisplaćene penzije za decembar 2023. godine (129.335.174 KM), za odštetne zahtjeve (15.984.914 KM), obustave na penzije (4.208.835 KM) i dr.

6.3.2.6. Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja

Kratkoročna rezervisanja i razgraničenja na dan 31.12.2023. godine iskazana su u iznosu od 12.009.474 KM. Odnose se na kratkoročna razgraničenja (466.421 KM), kratkoročna rezervisanja (6.052.667 KM) i ostala kratkoročna razgraničenja (5.490.386 KM).

Kratkoročna rezervisanja se najvećim dijelom odnose na rezervisanja po osnovu sudskog spora Fonda PIO protiv PIO/MIO FBiH (1.695.057 KM) i rezervisanja po sudskim rješenjima (4.088.136 KM).

Ostala kratkoročna razgraničenja se najvećim dijelom odnose na razgraničenja evidentirana na organizacionom kodu - Unutrašnji dug za obaveze prema dobavljačima preuzete od Prijedorske banke a.d. Prijedor (1.300.338 KM), kod Poreske uprave - račun prinudne naplate za obaveze prema budžetu Republike i JLS po osnovu naplaćenih javnih prihoda u postupku prinudne naplate po raznim osnovama (rješenja prinudne naplate, reprogrami, sporazumi) koje nisu prenesene korisnicima (1.709.256 KM) i JU „Andrićev institut“ protivvrijednost objekta (1.749.061 KM).

6.3.2.7. Ostale kratkoročne obaveze

Ostale kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 6.096.894 KM. Najvećim dijelom se odnose na obaveze po osnovu namirenja poreskih prihoda prema JP „Putevi RS“ (4.665.893 KM), sudskih izvršnih rješenja po osnovu nematerijalne štete za neblagovremeno izvršavanje sudskih odluka po rješenjima (214.942 KM) i ostale kratkoročne obaveze evidentirane na organizacionom kodu bivšeg MORS-a (497.743 KM).

6.3.2.8. Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazane su u iznosu od 71.735.148 KM, pri čemu je 86.684.775 KM iskazano u GKT i 2.075.637 KM kod budžetskih korisnika izvan GKT, a prilikom konsolidacije izvršena je eliminacija u iznosu od 17.025.264 KM.

Kratkoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti se najvećim dijelom odnose na obaveze za poreze, doprinose i neporeske prihode po zapisnicima iz poreskog knjigovodstva, rješenjima i knjižnim obavjestima prema JLS (4.765.045 KM) i fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (5.496.904 KM), po osnovu transfera JLS (9.126.528 KM), fondovima obaveznog socijalnog osiguranja (30.001.954 KM) i ostalim jedinicama vlasti (17.377.106 KM).

Obaveze po osnovu transfera JLS u iznosu od 9.126.528 KM iskazane su najvećim dijelom po osnovu projekata iz sredstava javnih investicija (2.011.827 KM), kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (4.696.475 KM) po osnovu tuđe njege, pomoći i ličnih invalidnina, Ministarstva uprave i lokalne samouprave po osnovu transfera izrazito nerazvijenim JLS (1.695.700 KM).

U okviru obaveza za transfere prema fondovima obaveznog socijalnog osiguranja najznačajniji iznos od 29.238.758 KM je evidentiran kod Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite za transfer Fondu zdravstvenog osiguranja (25.905.425 KM) i JU Javni fond za dječiju zaštitu (3.333.333 KM).

Kod Ministarstva porodice, omladine i sporta, obaveze po osnovu transfera između različitih jedinica vlasti iskazane su u manjem iznosu za 300.000 KM. (šire objašnjeno u tački 6.1.2.9. ovog Izvještaja).

Ministarstvo finansija je Fiskalnom savjetu dostavilo dugoročni plan za izmirenje neizmirenih obaveza iz prethodnog perioda u iznosu od 10,2 miliona KM koji se odnosi na obaveze prenesene iz prethodnog perioda i odštetne zahtjeve po osnovu penzija-Protokol sa Republikom Srbijom. U navedene obaveze nisu uvrštene obaveze po osnovu odštetnih zahtjeva po osnovu penzija prema Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u iznosu od 15,9 miliona KM, jer nije potpisan protokol o dinamici i načinu izmirenja obaveza. U Budžetu za 2024. godinu planirana su sredstva za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda u iznosu od 10.222.800 KM, i to za izmirenje obaveza po osnovu boračkog dodatka, odlikovanja, otpremnina, troškova grijanja osnovnih škola, troškova investicionog održavanja, te za povrat pogrešno izvršene uplate po osnovu raspoloživog viška likvidacione mase. Narodna skupština je 29.09.2023. godine donijela Odluku o usvajanju programa fiskalne konsolidacije za period 2024-2026. godine.

6.3.2.9. Dugoročne finansijske obaveze

Dugoročne finansijske obaveze iskazane su u iznosu od 4.889.140.350 KM. Odnose se na dugoročne obaveze po osnovu HoV (2.134.769.954 KM) i zajmova (2.754.370.396 KM).

Dugoročne obaveze po osnovu obveznica u zemlji su iskazane u iznosu od 1.447.590.000 KM i odnose se na glavnice emitovanih obveznica Republike Srpske javnom ponudom po odlukama Narodne skupštine u periodu 2016-2023. godine. Odlukom o dugoročnom zaduživanju za 2023. godinu utvrđen je maksimalan rok otplate do 15 godina, a maksimalna kamatna stopa šestomjesečni ili dvanaestomjesečni EURIBOR+fiksna marža do maksimalno 4% godišnje. Na osnovu navedene odluke Narodne skupštine, Vlada je donijela deset odluka o emisiji obveznica javnom ponudom (55-64 emisije) nominalne vrijednosti 595,9 miliona KM, sa rokom dospijeca pet odnosno sedam godina, bez i sa grejs periodom četiri i šest godina i kamatnom stopom od 5,5% do 6,1% na godišnjem nivou.

Dugoročne obaveze po osnovu obveznica u zemlji emitovanih za izmirenje obaveza Republike Srpske po osnovu Zakona o unutrašnjem dugu i Zakona o uslovima i načinu izmirenja obaveza po osnovu računa „stare“ devizne štednje emisijom obveznica u Republici Srpskoj iskazane su u iznosu od 102.641.283 KM, a odnose se na obaveze po osnovu glavnice na emitovane obveznice za obaveze po osnovu materijalne i nematerijalne štete nastale u periodu ratnih dejstava od 20. maja 1992. godine do 19. juna 1996. godine (95.124.807 KM) i na glavnice po osnovu emisije obveznica za izmirenje obaveza po osnovu „stare“ devizne štednje (7.516.476 KM).

Korekcija dugoročnih obaveza po osnovu HoV u zemlji iskazana je u iznosu od 1.071.179 KM, po osnovu premije ili diskonta na obveznice emitovane javnom ponudom (bez premije ili diskonta koji se priznaje u narednoj godini).

Dugoročne obaveze po osnovu obveznica u inostranstvu iskazane su u iznosu od 586.749.000 KM po osnovu emitovanih obveznica Republike Srpske na međunarodnom finansijskom tržištu. U toku 2023. godine Republika Srpska nije emitovala obveznice na međunarodnom finansijskom tržištu. Korekcija dugoročnih obaveza po osnovu HoV u inostranstvu iskazana je u iznosu od 3.281.507 KM.

Dugoročne obaveze po zajmovima iskazane su u iznosu od 2.754.370.396 KM, a odnose se na zajmove primljene od banaka u zemlji (u skladu sa Odlukama Narodne skupštine i

Vlade) u iznosu od 72.933.235 KM i zajmove iz inostranstva u iznosu od 2.681.437.160 KM.

Dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od banaka u zemlji najvećim dijelom se odnose na sindicirani kredit po Ugovoru o sindiciranom kreditu od 13.10.2020. godine između Vlade i UniCredit Bank d.d. Mostar, UniCredit Bank a.d. Banja Luka i NLB banke a.d. Banja Luka (30.000.000 KM), prvo dugoročno kreditno zaduženje u 2019. godini po Ugovoru o dugoročnom kreditu od 05.09.2019. godine zaključenog između Vlade i Nove banke a.d. Banja Luka (35.357.143 KM), dugoročne obaveze za zajmove primljene od lizing društava za nabavku motornih vozila (5.581.401 KM) i obaveze po osnovu dugoročnog zaduženja za nabavku opreme za unapređenje bezbjednosti saobraćaja upotrebom radarskih uređaja i primjenom savremenih tehnologija za evidentiranje prekršaja (1.199.250 KM) iskazane kod MUP-a.

Dugoročne obaveze po ino zajmovima najvećim dijelom se odnose na obaveze EIB-u (878.907.173 KM), WB IDA (237.722.781 KM), CEB-u (177.082.728 KM), WB IBRD (361.797.991 KM), Pariškom klubu povjerilaca (140.283.986 KM), Vladi Japana (119.359.643 KM), EXIM banci Mađarske (219.052.960 KM), EXIM banci Koreje (65.851.323 KM), MMF-u (po osnovu realizacije aranžmana Brze finansijske pomoći – RFI) (59.204.624 KM) i WB IBRD (56.045.639 KM).

6.3.2.10. Dugoročna rezervisanja i razgraničenja

Dugoročna rezervisanja i razgraničenja iskazana su u iznosu od 1.514.016.954 KM, a najvećim dijelom se odnose na protustav evidentiranja ostale dugoročne finansijske imovine za deponovana sredstva „stare“ devizne štednje po početnim bilansima stanja banaka u iznosu od 1.511.868.164 KM. Pored navedenih evidencija za „staru“ deviznu štednju, obaveze po osnovu „stare“ devizne štednje evidentirane su i na kodovima 09230003 (unutrašnji dug) i 09230004 („stara“ devizna štednja). U okviru organizacionog koda 09230003 evidentirane su obaveze po emitovanim obveznicama za izmirenje obaveza „stare“ devizne štednje u iznosu od 7.516.476 KM, a na organizacionom kodu 09230004 evidentirane su obaveze po osnovu „stare“ devizne štednje (neverifikovani dio) po podacima iz evidencija APIF-a u iznosu od 123.266.973 KM (tačka 6.3.2.11. izvještaja). Shodno prethodno navedenom i obrazloženjima iz tačke 6.3.1.10. izvještaja, data je preporuka u smislu da se inteziviraju aktivnosti na utvrđivanju stvarnog stanja dugoročne finansijske imovine i dugoročnih razgraničenja koja se odnose na „deponovana sredstva stare devizne štednje“.

6.3.2.11. Ostale dugoročne obaveze

Ostale dugoročne obaveze iskazane su u iznosu od 150.851.124 KM. Odnose se najvećim dijelom na dugoročne obaveze po osnovu sudskih izvršnih rješenja i presuda za izmirenje opštih obaveza koje su propisane Zakonom o unutrašnjem dugu Republike Srpske (647.768 KM), sudskih izvršnih rješenja i vansudskih poravnanja za ratnu materijalnu i nematerijalnu štetu (26.499.702 KM), „stare“ devizne štednje (123.266.972 KM), a prema podacima iz evidencije APIF-a i ostalih dugoročnih obaveza koje se odnose na obavezu Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite po osnovu povrata sredstava na escrow račun u iznosu od 17.027.945 KM.

Prilikom konsolidacije, po osnovu međusobnih odnosa između korisnika budžeta Republike Srpske izvršena je eliminacija iznosa od 17.027.945 KM koji se odnosi na obavezu Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite.

6.3.2.12. Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti iskazane su u iznosu od 55.103 KM, a prije eliminacije iskazane su dugoročne obaveze u iznosu

od 1.361.906 KM, a 174.444.091 KM kod budžetskih korisnika izvan GKT, a iznos od 175.750.894 KM je eliminisan prilikom konsolidacije.

U okviru GKT najznačajniji iznos od 1.306.803 KM odnosi se na dugoročne obaveze prema Fondu PIO po članu 13. Zakona o privatizaciji državnog kapitala u preduzećima.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti izvan GKT evidentirane su najvećim dijelom kod Jedinice za koordinaciju poljoprivrednih projekata, a odnose se na ukupno povučena kreditna sredstva od momenta osnivanja Jedinice, umanjena za iznos replasiranih kreditnih sredstava (174.010.951 KM).

6.3.2.13. Vlastiti izvori

Vlastiti izvori su na dan 31.12.2023. godine iskazani u iznosu od 15.686.396.654 KM, a odnose se na trajne izvore sredstava (17.093.102.890 KM), rezerve (650.473.985 KM) i finansijski rezultat (-2.057.180.222 KM).

Trajni izvori sredstava su u GKT iskazani u iznosu od 17.093.102.890 KM, kod budžetskih korisnika izvan GKT u iznosu od 113.135.869 KM, a iznos od 4.259.077.524 KM je pridružen prilikom konsolidacije IRB-a i fondova u njenoj nadležnosti i državnog kapitala u preduzećima, agencijama, komisijama, ustanovama i slično koji nisu uključeni u portfelj Akcijskog fonda. Iznos od 1.523.497.211 KM je eliminisan prilikom konsolidacije.

Trajni izvori su najvećim dijelom povećani po osnovu uknjižavanja promjena vrijednosti šuma i šumskog zemljišta (196.527.196 KM) prema podacima JPS „Šume“ a.d. Sokolac, povećanja vrijednosti puteva, neamortizujući dio (47.128.954 KM) prema podacima JP „Putevi“ i povećanja vrijednosti auto-puteva, neamortizujući dio (1.728.168 KM) prema podacima JP „Autoputevi“.

Prilikom izrade Konsolidovanog BS, a u cilju potpunog obuhvatanja kapitala u bilansne pozicije u skladu sa MRS-JS 22 - Objelodanjivanje finansijskih informacija o opštem državnom sektoru i članom 123. navedenog pravilnika, uključena je pripadajuća vrijednost kapitala/neto imovine IRB-e i fondova u njenoj nadležnosti, preduzeća koja nisu privatizovana, a ne nalaze se u portfelju Akcijskog fonda, te regulatornih tijela i institucija koje su uspostavljene zakonskim propisima Republike Srpske, a ne mogu se okarakterisati kao budžetski korisnici, preuzimanjem podataka iz njihovih bilansa stanja na dan 31.12.2023. godine u ukupnom iznosu od 4.259.077.524 KM. Istovremeno, kako bi se izbjeglo dvostruko iskazivanje vlasništva nad imovinom po istom osnovu, prilikom konsolidacije sa dugoročnih ulaganja izvršena je eliminacija iznosa od 1.523.497.211 KM, po osnovu ulaganja u IRB-u i fondove u njenoj nadležnosti i akcija i učešća u kapitalu u preduzećima, agencijama i ostalim ustanovama obuhvaćenim konsolidacijom (tačka 6.3.1.8. izvještaja).

Rezerve se odnose na rezerve po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine (591.742.902 KM), revalorizacije finansijske imovine (57.530.657 KM), rezerve iz rezultata (1.168.615 KM) i ostale rezerve (31.812 KM). Rezerve su povećane po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine (17.265.900 KM, po osnovu izvještaja JP „Putevi“) i smanjene po osnovu revalorizacije nefinansijske imovine (2.193.507 KM).

Na dan 31.12.2023. godine iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 2.057.180.222 KM, a rezultat je negativnog finansijskog rezultata iskazanog u GKT u iznosu od 2.412.686.185 KM i pozitivnog finansijskog rezultata u iznosu od 354.980.072 KM kod budžetskih korisnika izvan GKT i eliminacija prilikom konsolidacije u korist finansijskog rezultata u iznosu od 525.891 KM. Finansijski rezultat tekuće godine u Konsolidovanom BS iskazan je u negativnom iznosu od 78.296.373 KM. Po nalazu revizije finansijski rezultat tekućeg perioda je potrebno korigovati najmanje za 19.985.416 KM, tako da negativan finansijski rezultat tekućeg perioda iznosi najmanje 58.310.957 KM (tačke 6.1.2.2., 6.1.2.5., 6.1.2.6., i 6.2.2.1 izvještaja).

Finansijski rezultat ranijih godina

Finansijski rezultat ranijih godina u GKT na dan 31.12.2022. godine, odnosno gubitak iznosio je 1.783.769.282 KM, a početno stanje finansijskog rezultata ranijih godina korigovano je u iznosu od 147.533.128 KM i na dan 01.01.2023. godine iznosi 1.931.302.409 KM.

Na kraju 2023. godine negativan finansijski rezultat ranijih godina (gubitak) iznosio je 1.978.883.849 KM, kao posljedica evidentiranja koja su imala efekte na finansijski rezultat ranijih godina, a najznačajnija smanjenja nastala su po osnovu aktiviranja neamortizujućeg dijela puteva u pripremi (47.128.955 KM) i povrata više ili pogrešno uplaćenih javnih prihoda (452.485 KM).

Finansijski rezultat tekuće godine

U BS iskazan je negativan finansijski rezultat tekuće godine u iznosu od 78.296.373 KM. Po nalazu revizije finansijski rezultat tekuće godine je iskazan manje za 592.238 KM.

U BU iskazan je negativan finansijski rezultat u iznosu od 314.166.956 KM. Finansijski rezultat tekuće godine utvrđen kao razlika prihoda i rashoda iskazan je u negativnom iznosu (314.292.848 KM), odnosno iskazan je gubitak. U toku 2023. godine vršena su direktna knjiženja u korist rezultata, a odnose se na evidentiranja uvećanja vrijednosti puteva i autoputeva (227.397.921 KM), po osnovu ukidanja revalorizacionih rezervi (8.338.838 KM) i evidentiranja korekcija prilikom konsolidacije (259.715 KM).

Nakon svih izvršenih knjiženja u 2023. godini finansijski rezultat tekuće godine na dan 31.12.2023. godine iskazan je u negativnom iznosu od 78.296.373 KM.

Kako je navedeno pod tačkama 6.1.2.6. i 6.1.2.9. izvještaja, iskazani ukupni rashodi zahtjevaju korekciju na više za 592.238 KM, te je negativan finansijski rezultat tekuće godine na dan 31.12.2023. godine u Konsolidovanom BS manje iskazan za navedeni iznos.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive u Konsolidovanom BS iskazane su u iznosu od po 4.189.339.890 KM, od čega je u GKT iskazan iznos od 4.139.907.368 KM, kod budžetskih korisnika izvan GKT iznos od 51.082.736 KM, a prilikom konsolidacije izvršena je eliminacija iznosa od 1.650.214 KM. U GKT evidentirana su stalna sredstva u zakupu (29.624.463 KM), HoV van prometa (44.054.632 KM), garancije (1.302.319.821 KM), odobreni, a nepovučeni krediti (260.437.447 KM) i ostala vanbilansna evidencija (2.503.471.004 KM).

Kod Generalnog sekretarijata Vlade, Ministarstva privrede i preduzetništva i Ministarstva trgovine i turizma utvrđene su nepravilnosti u vezi više iskazanih vrijednosti vanbilansne evidencije po osnovu događaja koji ne otvaraju mogućnost za direktni uticaj na imovinu, obaveze i izvore u budućnosti, kako je propisano članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članu 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, koje nisu uticale na revizijsko mišljenje.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Konsolidovanom bilansu novčanih tokova za period 01.01-31.12.2023. godine iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 4.505.426.340 KM, prilivi iz investicionih aktivnosti u iznosu od 110.180.981 KM i prilivi iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 982.483.477 KM.

Odlivi gotovine su iskazani po osnovu odliva iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 4.379.899.541 KM, odliva iz investicionih aktivnosti u iznosu od 239.026.269 KM i odliva iz aktivnosti finansiranja 1.098.985.638 KM.

Neto smanjenje gotovine i gotovinskih ekvivalenata iznosi 119.820.650 KM po osnovu ostvarenog pozitivnog toka gotovine iz poslovnih aktivnosti u iznosu od 125.526.799 KM, negativnog novčanog toka iz aktivnosti investiranja u iznosu od 128.845.288 KM i negativnog novčanog toka iz aktivnosti finansiranja u iznosu od 116.502.161 KM. Stanje gotovine na početku perioda iznosi 507.884.051 KM, a na kraju perioda 387.896.268 KM.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti u vezi sa sastavljanjem bilansa novčanih tokova prema članu 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS-JS 2 - Izvještaj o novčanim tokovima.

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz Konsolidovani izvještaj za 2023. godinu je dato obrazloženje u vezi stalnosti poslovanja u skladu sa paragrafom 15 c) i 38 MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja.

U Napomenama je navedeno da je Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj za korisnike budžeta Republike sastavljen u skladu sa načelom stalnosti poslovanja bez poznatih predvidivih događaja koji bi mogli dovesti do diskontinuiteta u poslovanju Republike u budućnosti.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

U Napomenama uz Konsolidovani izvještaj za 2023. godinu objelodanjene su informacije o potencijalnoj imovini i potencijalnim obavezama budžetskih korisnika, po osnovu kojih su sudski sporovi u toku, a koje pred sudovima vode budžetski korisnici, odnosno koji se vode protiv budžetskih korisnika. Takođe je objelodanjeno da je procjena ishoda sporova u toku u najvećem broju neizvjesna u svakom pogledu, posebno u iznosu namirenja.

Kod Ministarstva trgovine i turizma u Obrazloženjima uz finansijske izvještaje objelodanjene su u većem iznosu potencijalne obaveze (po osnovu izvršnih pravosnažnih rješenja) i potencijalna imovina (po osnovu sudskih presuda), što nije u skladu sa zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragraf 18, 100 i 105) i člana 46. tačka (8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovani izvještaj sačinjene su Napomene, koje upućuju na povezane informacije prezentovane u Periodičnom izvještaju o izvršenju budžeta (PIB), Periodičnom izvještaju o izvršenju po računovodstvenim fondovima (PIF), Bilansu uspjeha za period 01.01-31.12.2023. godine, Bilansu stanja na dan 31.12.2023. godine, Bilansu novčanih tokova, Izvještaju o promjenama neto imovine i opšte podatke o računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama i propisima u skladu sa zahtjevima MRS-JS.

Napomene su sačinjene u skladu sa članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima relevantnih MRS-JS.

U izvještaju o provedenoj finansijskoj reviziji Ministarstva rada i boračko-invalidske zaštite za 2023. godinu utvrđene su nepravilnosti u primjeni člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima relevantnih MRS-JS, koje su uticale na dato mišljenje o finansijskim izvještajima.

U izvještajima o provedenoj finansijskoj reviziji kod pet budžetskih korisnika kroz preporuke je ukazano na utvrđene nepravilnosti koje nisu uticale na revizijsko mišljenje.

Revizijski tim

Dr Bojan Ćurić, s.r.

Mr Danka Panić Ašanin, s.r.

Stanislava Savić Knežić, s.r.